

ОБЩИНА БРЕЗНИК

ПРОЕКТ ЗА АКТУАЛИЗАЦИЯ

НА

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА

ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Период на действие: 2018 - 2020 г.

Актуализирана с решение № ...../.....2018 г.

на Общински съвет Брезник

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ / АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Природно-географска и териториално-административна характеристика.....	4
1.1 Географско положение спрямо територията на страната.....	4
1.2 Съседни общини.....	6
1.3 Релеф.....	6
1.4 Климат.....	6
1.5 Полезни изкопаеми.....	7
1.6 Кметства и населени места в общината.....	9
2. Данни и информация, отнасящи се до околната среда.....	11
2.1 Въздух.....	11
2.2 Водни ресурси.....	13
2.3 Отпадъци.....	19
2.4 Почви и нарушени терени.....	36
2.5 Защитени територии и биоразнообразие.....	37
2.6 Шум.....	40
2.7 Зелени площи в населените места.....	40
2.8 Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения.....	41
3. Управленски фактори.....	41
3.1 Отговорности и задачи.....	41
3.2 Сътрудничество.....	45
3.3 Информирание на обществеността.....	49
4. Икономическо състояние.....	50
4.1 Промисленост.....	50
4.2 Инфраструктура.....	51
5. Финансови показатели.....	53
5.1 Бюджет.....	53
5.2 Приходи.....	54
5.3 Разходи.....	55
5.4 Такси.....	55
6. Демографски показатели.....	55
6.1 Население на общината.....	55
6.2 Миграция.....	59
6.3 Възрастова структура на населението.....	59
7. Социално – икономически показатели.....	61
7.1 Средно-годишен доход.....	62
7.2 Относителен дял на разходите.....	62
7.3 Заемост.....	62
8. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите /SWOT/.....	63
9. Визия за околната среда на общината.....	64
10. Цели на програмата.....	65
10.1 Генерални стратегически цели.....	65
11. Специфични стратегически цели.....	66
12. Приоритети.....	67
13. План за действие.....	68
14. Организация за изпълнението на програмата.....	71
15. Отговорни лица.....	71

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за опазване на околната среда на община Брезник е разработена съгласно чл.79, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), в съответствие с указанията на министъра на околната среда и водите за структура и съдържание на общинските програми за опазване на околната среда.

Всички данни, постъпили от различни източници, са съгласувани с общинската администрация и коригирани в зависимост от последната актуална информация, достъпна чрез използваните източници.

Основните цели на програмата за опазване на околната среда на община Брезник, са:

- Определяне на съществуващото състояние, желаните резултати и начините за постигането им;
- Обединяване усилията на общинските органи, държавните институции, населението, НПО и предприятията на територията на общината за решаване на проблемите;
- Открояване на приоритетите на общината и съобразяване на общинските мерки с националните програми и стратегии;
- Предвиждане на основните мерки, чрез които следва да се изпълнят задълженията на общината и да се реализират правомощията, делегирани от нормативните актове в областта на околната среда;
- Аргументиране на проектите на общината, предложени за финансиране от общински, национални и други източници на финансиране;
- Използване на оптимално ограничени финансови и човешки ресурси, съсредоточени за решаване на приоритетните проблеми;

В програмата са предвидени мерки за осигуряване на необходимия обем информация и използването ѝ при последваща актуализация на програмата.

Общинската програма за управление на дейностите по отпадъците (ОПУДО), разработена в съответствие със Закона за управление на отпадъците (ЗУО), е неразделна част от общинската програма за опазване на околната среда (ОПООС) на община Брезник. Включването на целите и мерките за този сектор в програмата за околна среда определя приоритетността им в целия комплекс от екологични проблеми на общината.

АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

Информацията за община Брезник, която е анализирана при изготвянето на програмата, е свързана с данните по определени фактори.

Анализът определя съществуващото състояние на факторите, които имат значение за разработването и изпълнението на програмата. Целта е да се анализират тенденциите на развитие и да се идентифицират причините, като са включени:

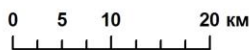
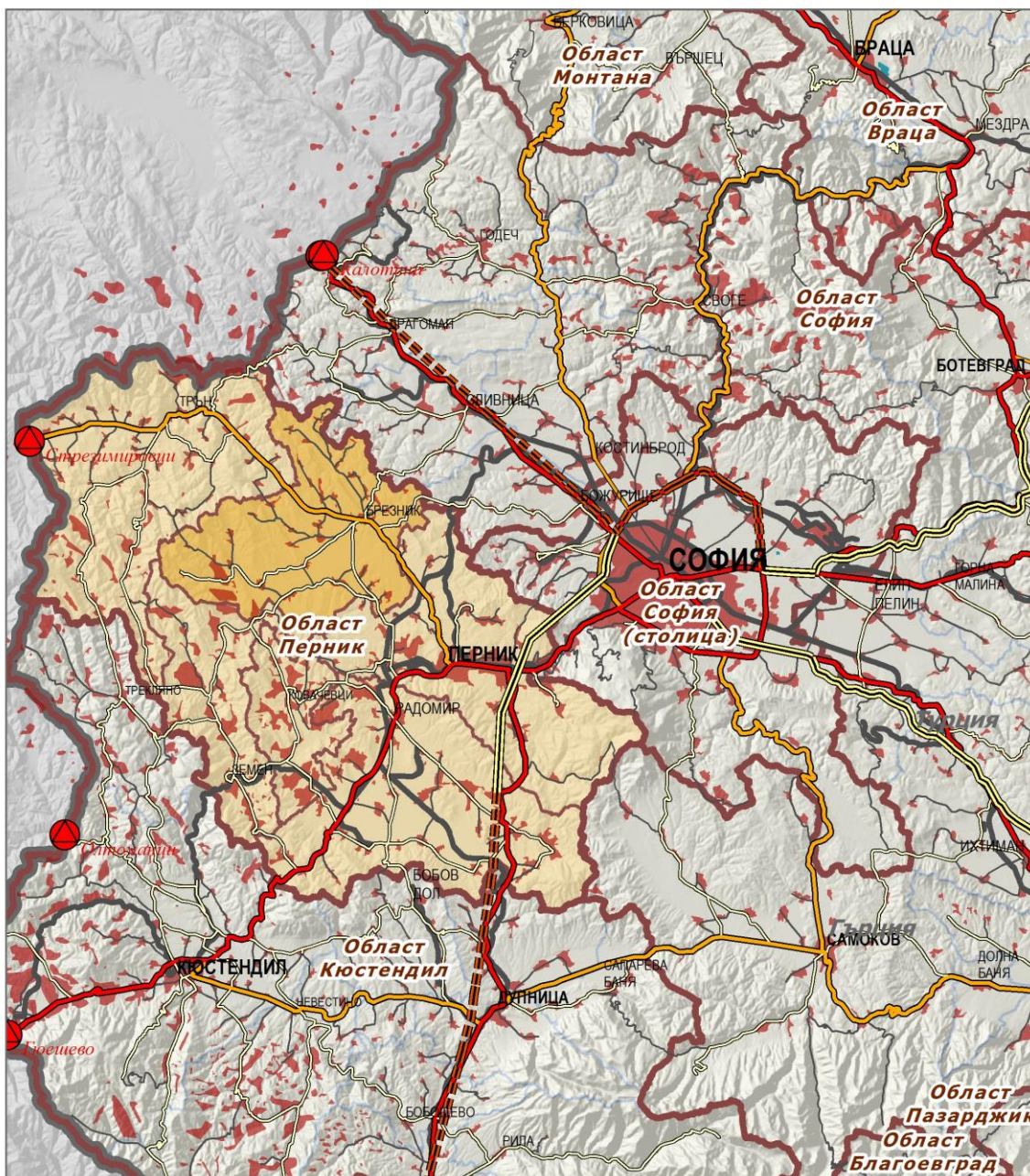
- данни и информация за отделните фактори;*
- определяне на проблемите и причините, които ги обуславят и пораждат - технически, организационни, управленски, ресурсни, информационни и т.н.*

1. Природо - географска и териториално - административна характеристика

1.1 Географско положение спрямо територията на страната

Община Брезник е разположена в западната половина на Граовското поле, като част от Пернишка област, обхваща територия от 404 кв.км и представлява 16,9% от територията на областта.

ОБЩИНА БРЕЗНИК ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

Фиг.1.

Като важни предимства може да се считат:

- *Наличие на уникален природен потенциал, разнообразен релеф, наличие на минерални извори с доказани лечебни свойства в областта на балнеолечението;*
- *Добра суровинна база: иглолистни и широколистни гори, инертни материали за строителство и др.;*
- *Градът е разположен в зона, подходяща за развитие на трансгранично сътрудничество;*
- *Разстоянието от Брезник до столицата София е 50 км, а до границата с Р Сърбия е 45 км.*

1.2 Съседни общини

Общината граничи с общините: Перник, Сливница, Трън, Земен, Ковачевци, Драгоман и Божурище. От североизток котловината граничи с Вискяр планина, на юг и югозапад допира с Любаш и Черна гора.

В състава на Брезнишка община са включени 34 села, 25 махали и един град. Населението към 03.02.2014 г. възлиза на 6474 жители, от тях 4252 живеят в града.

Като цяло, инфраструктурната изграденост на Брезник е сравнително добра, в това число – техническата и социалната.

1.3 Релеф

Релефът на общината е изключително разнообразен, редуват се ниски заоблени хълмове със силно пресечен планински релеф и вдлъбнати котловини. Най-голямата котловина е Брезнишката, заключена между планините Вискяр, Завалска, Черна гора и Любаш. Тя е с удължена форма в посока северозапад-югоизток. Площта ѝ е около 60 км², а средната надморска височина е между 700 и 800 м.;

1.4 Климат

Климатът е умерено-континентален с изразени температурни инверсии в долините. Средната надморска височина на община Брезник е 750 м. Средната температура на най-студения месец януари в Брезник е (-1,7 °С), а средната

температура на най-топлия месец юли е (19,6 °C). Преобладаващите ветрове са от север и северозапад.

Общината се характеризира с много богато разнообразие от растителни видове. Най-разпространените са иглолистните, бук, дъб, върба, бреза, габър, липа, акация и др. В горските територии се срещат много диворастящи лечебни растения и храсти, като жълт кантарион, риган, мащерка, глог, шипка, липа, бял равнец и др.

Основни земеделски култури, от които по-значителните и с традиции са пшеница, слънчоглед, царевица и др. Отглеждат се също зеленчуци - домати, пипер и др.

1.5 Полезни изкопаеми

Община Брезник заема междинно място между Трънската рудна зона и Пернишкия въгленосен район. Разкрити са находища на нефтошисти (находище „Красава“ в землището на с. Горни Романци), скални минерални суровини - червен пясъчник (находище „Ноевци“, както и потенциални запаси в землищата на селата Бегуновци и Садовик).

През последните години актуалност получава находището на злато-сребросъдържащи руди (находище „Милин камък“) в южната част на хълма Бърдото в землището на гр. Брезник.

На 28 май 2004 г. „Трейс Рисорсиз“ ЕООД получава разрешително за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми на територията на община Брезник. По време на геолого-проучвателните работи, в района на град Брезник са установени запаси и ресурси на златосъдържащи руди. В резултат на това, през 2011 год. е изготвено инвестиционно предложение за добив и преработка на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства. Обект на бъдещата концесия е добивът на златосъдържащи руди от площ „Брезник“, находище „Милин камък“. През октомври 2012 год. „Трейс Рисорсиз“ ЕООД внася в РИОСВ – Перник Доклад за оценка на въздействието върху околната среда заедно с Доклад за оценка на въздействието на инвестиционното предложение върху защитени зони „Мещица“ и „Ноевци“ от мрежата НАТУРА 2000. Едновременно с това е инициран процес на консултации с обществеността по отношение на очакванията от реализацията на проекта и социално-икономическото му въздействие върху региона.

След приетото и влязло в сила положително решение на РИОСВ – Перник е регистрирано търговско откритие на находище „Милин камък“. Тази стъпка е основание Министерският съвет на Република България със свое решение да предостави на „Трейс Рисорсиз“ ЕООД концесията за добив на златно-сребърни руди в землището на гр. Брезник. Въз основа на това решение е сключен договор за концесия между дружеството и Министерството на енергетиката.

Инвестиционното предложение включва следните дейности:

- подземен добив на златосъдържащи руди от находище „Милин камък”
- обогатяване на добитата руда и получаване на концентрат чрез гравитационни и флотационни методи
- техническа ликвидация и рекултивация на площите след края на експлоатационните работи

Продължителност на проекта: 18-30 години

Проектът ще бъде реализиран за срок от 18 години. В случай, че при допълнителните геологопроучвателни работи се докажат допълнителни количества запаси, експлоатационният период може да бъде удължен до 30 години. В този период се включват:

1) Подготвителни и допълнителни геолого-проучвателни работи (поне 3 години)

Преди да започне експлоатацията на находището, предстои:

- провеждане на допълнителни геологопроучвателни дейности;
- провеждане на археологическо проучване;
- набавяне на всички разрешителни за осъществяване на дейността;
- решаване на обществено значимите въпроси в дух на взаимно съгласие и конструктивно сътрудничество.

2) Строителство (3 години)

- изграждане на подземен рудник, надземен рудничен комплекс, насипище за стерилни скални маси, депо за хумусни материали, водоем за управление на оборотните води.
- изграждане на инсталация за преработка на рудата – обогатителна фабрика с необходимото съоръжение за депониране на минните отпадъци – хвостохранилище, резервоар на оборотни води и изграждане на техническа инфраструктура на площадката.

3) *Експлоатационен период (разработване на находището): 11-23 години*
Предвижда се годишен добив на златосъдържащи руди до 300 хиляди тона.
Тяхната преработка в обогатителния комплекс ще осигури 45 – 50 хиляди
тона златосъдържащ концентрат годишно.
Разработването на находището ще се извършва по максимално природосъобразен
подземен начин, с обратно запълване на минните пространства със скален
материал.

При добива и преработката на рудата няма да се използват цианиди под
каквато и да било форма.

4) *Закриване и извеждане от експлоатация.*

Рекултивация на терените (2 години)
След изчерпване на запасите в находището и прекратяване на добивните и
преработвателни дейности, се пристъпва към закриване на обекта,
включващо ликвидация и запълване на подземния рудник, демонтаж на
съоръженията, разчистване и заравняване на наземните площадки, техническа
и биологична рекултивация на насипището за скална маса и
хвостохранилището.

След закриването на обекта и рекултивацията на терените, ще бъдат
осигурени следексплоатационни грижи и мониторинг за период от 10 години.

1.6 Кметства и населени места в общината

Като цяло демографското развитие на общината очертава няколко важни
тенденции: – висок темп на намаляване на населението; ниска раждаемост и
висока обща смъртност, определящи висок отрицателен естествен прираст;
намаляване на потенциала на трудоспособното население, обезлюдяване на
села и значителна територия.

В таблица 1 е дадено разпределение на населението по населени места.

№	Населено място	Брой жители (по настоящ адрес)
1	с. Арзан	5
2	с. Бабица	12
3	с. Банище	38
4	с. Бегуновци	108
5	с. Билинци	0
6	гр. Брезник	4108

7	с. Брезнишки извор	25
8	с. Брусник	1
9	с. Велковци	140
10	с. Видрица	15
11	с. Гигинци	100
12	с. Гоз	1
13	с. Горна Секирна	9
14	с. Горни Романци	9
15	с. Гърло	39
16	с. Долна Секирна	115
17	с. Долни Романци	7
18	с. Душинци	9
19	с. Завала	10
20	с. Конска	71
21	с. Кошарево	185
22	с. Красава	11
23	с. Кривонос	1
24	с. Муртинци	2
25	с. Непразненци	46
26	с. Ноевци	506
27	с. Озърновци	1
28	с. Ребро	40
29	с. Режанци	63
30	с. Ръжавец	7
31	с. Садовик	60
32	с. Слаковци	212
33	с. Сопица	65
34	с. Станьовци	31
35	с. Ярославци	9
Общ брой жители за общината към 05.02.2018г.		6061

Туризм, перспективи

Природните ресурси на община Брезник като гори, релеф, климат, води, растителност и животински свят, са отлични възможности, за развитието на различни форми на туризм – пешеходен, велотуризм, маршрутно – познавателен, селски туризм и най-вече екотуризм.

Обектите от културно-историческото наследство, с които може да се търси съчетание с туризм са:

➤ **Църквата „Света Петка”** – архитектурно-художествен паметник на културата, Храм паметникът „Свети Георги Победоносец”; църквите „Света Троица” в с.Брезнишки извор, „Света Неделя” в с.Долна Секирна, „Свети Николай”с.Ноевци, Манастирската църква „Свети Николай” в с.Ребро, „Свети

пророк Илия” с.Режанци, „Свети Йоан Богослов” с.Банище, „Успение Богородично” с.Слаковци, „Св.Св.Кирил и Методий” с.Садовик, „Св.ВМЧ Георги” с.Сопица;

➤ **Манастирът „Св. Архангел Михаил”** с.Билинци е обявен за архитектурен и художествен паметник, Черногорският манастир „Св Безсребреници Козма и Дамян” от епохата на Българското Възраждане, Мегалитен храм-паметник „Пусто гърло” – археологически паметник с национално значение;

➤ **Класно училище гр.Брезник;**

➤ **Етнографски музей гр.Брезник**, музейни сбирки към читалищата в селата Бегуновци и Слаковци, картинна галерия към читалище „Просвещение гр.Брезник;

➤ **Богати традиции** - уникални сурвакарски празници в 16 от селата на община Брезник, ежегоден сурвакарски карнавал в града;

➤ **Автентичен фолклор** – ревностно пазен и развиван от читалищата;

➤ **Разнообразен културен календар** с организирани местни празници, изложби, събори и игри;

➤ **Лесопарк „Бърдото”** – туристически пътеки, барбекюта, уникална „Желязна минерална вода”, Хижа „Брезите”, хотел - ресторант „Бърдото” с открит плувен басейн и отлична кухня;

➤ **Язовир „Слаковци”**, намиращ се на 5 км. от гр.Брезник – хотел-ресторант, бунгала, отлични условия за отдих и риболов

➤ **Туристически комплекс - „Конза”** в с.Конска, предлага отлични условия за почивка, отдих, спортен риболов, картинг и АТВ писта, а в момента се изгражда и хотелски комплекс с аквапарк.

2 Данни и информация, отнасящи се до околната среда

2.1 Въздух

➤ **Състояние на качеството на въздуха**

Качеството на атмосферния въздух в община Брезник се определя от три основни фактора:

- *Количеството и състава на вредните емисии, изхвърляни в атмосферния въздух от дейността на промишлените обекти;*

- *Количеството и състава на организирани и неорганизираните емисии от битовия сектор, които се формират основно от вида на горивото за отопление и домакински нужди, особено през зимния период;*

- Вредните емисии от подвижните източници – транспортните средства, които се формират от техническото ниво на автомобилния парк, преминаващ през пътната мрежа на областта, както и от организацията на движение – интензивност на трафика, качество на пътната настилка и др.

➤ **Данни за причини за замърсяване и за съответните източници на замърсяване**

Източници на замърсяване могат да бъдат: липса или лошо техническо състояние на пречиствателните съоръжения, използване на горива с високо съдържание на вредни вещества, многобройни източници на замърсяване от битово отопление през зимния сезон и др.

Източник на вредни емисии в атмосферния въздух на територията на община Брезник на този етап е битовият сектор.

Населението на общинския център и още 34 села използва твърдо гориво – дърва и въглища, за отопление и домакински цели. Това е и основната причина, която създава условия за замърсяване на атмосферния въздух.

Газификацията на град Брезник би могла да минимизира тези негативни въздействия до минимум и да установи добра тенденция за подобряване качеството на атмосферния въздух в района.

➤ **Източници на емисии на територията на общината и евентуална заплахата от увеличаване на замърсяването**

Към момента на територията на общината няма установено наднормено замърсяване на атмосферния въздух. Източници на промишлен шум и вредни емисии, които да са сериозен проблем за въздуха на настоящия етап не са идентифицирани.

Източници на емисии и евентуална заплахата от увеличаване на замърсяването биха могли да бъдат: разширяването на дадено предприятие, промяна на дейността на предприятието, увеличаване на трафика на автомобилния транспорт и др.

➤ **Емисии от неподвижни източници:**

Специфичен сезонен проблем на гр. Брезник е състоянието на атмосферния въздух през отоплителния сезон. Проблемът се поражда от факта, че замърсяването се предизвиква на първо място от масовото използване на въглища и дърва за отопление на жилищата. Едва след това, като замърсители се явяват промишлените предприятия и автотранспорта.

Замърсяването, причинявано от населението на този етап може само да бъде следено сезонно чрез замервания на основните замърсители от МОСВ. Стъпка напред към предотвратяване замърсяването на въздуха с прах и серен двуокис е ограничаването, а впоследствие и прекратяването на използване в бита на въглища. Въглищата са с висока калоричност, но високото съдържание на сяра ги прави неприемливи за масово използване в бита.

➤ **Емисии от подвижни източници:**

Основен източник на емисии от подвижни източници са отработените газове от моторни превозни средства със замърсители: прах, оловни аерозоли, серен диоксид, азотен диоксид, сероводород.

➤ **Мерки за получаване на необходимите данни за констатиране на наднормено замърсяване**

В случаите, когато липсват данни, за да се констатира дали има или няма наднормено замърсяване, и особено когато има съмнение за наднормено замърсяване, се набелязват мерки и се предприемат действия по установяване на замърсителя, уведомяване на компетентните органи и извършване на необходимите измервания.

В случаите на констатирано наднормено замърсяване се определят честота; териториален обхват на замърсяването /на територията на цялата община, отделните населени места и т.н./. При констатиране на показателят “неприятни миризми“, се описват - източниците, причините, засегнато население и др.

2.2 Водни ресурси;

➤ **Реки и язовири на територията на общината**

Хидроложките условия в община Брезник са сравнително добри. Хидрографската мрежа се образува от реките Конска и Светля, които са десни притоци на р. Струма.

Река Конска води началото си от връх Китка, Завалската планина и заедно с притоците си протича през Брезнишката котловина. Реката има постоянно водно течение с неравномерен воден дебит през различните годишни сезони. Река Конска и нейните притоци в горното си течение протичат през горския фонд, след което продължават изключително сред селскостопанския фонд.

Река Светля води началото си от планината Любаш и също е с постоянно водно течение и неравномерен воден дебит.

На територията на община Брезник са разположени следните микроязовири – яз. гр. Брезник, яз. с.Красава, яз.с.Завала, яз.с.Бегуновци, яз.с.Слаковци , яз.с Конска, яз.с.Кошарево и яз.с.Брезнишки извор.

Питейното водоснабдяване се осигурява чрез язовир „Красава-2” с обем 3 мил.куб.м., мрежата от групата „Секирна – Брезник” и местни водохващания със съответните пречиствателна станция в Брезник, система за хлориране, почистване и поддържане на каптажи и резервоари.

От 35 селища на общината 32 са водоснабдени, което представлява 91%., неводоснабдени са селата Гоз, Арзан, Озърновци. Общата дължина на водопроводната мрежа е 323711 л.м., изградена от етернитови, стоманени, цинковани и пластмасови тръби. От язовира са водоснабдени – Брезник, Ноевци, Бегуновци, Велковци, Режанци, Бабица. От водоснабдителната група „Секирна – Брезник” са водоснабдени селата Долна Секирна, Станьовци, Кошарево, Бегуновци, Гигинци, Непразненци, Ноевци, Велковци. Останалите селища са водоснабдени от местни водоизточници.

Таблица 2: ЯЗОВИРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА БРЕЗНИШКА ОБЩИНА

1	ЯЗОВИР	ЗЕМЛИЩЕ на град (село)	Водни обеми		Язовирна стена			Характерни коти				Напожавани площи			Залята площ
			общ	мърт ъв	Н (височина)	L (корона)	земен насип	дъно	осн. изп-л	преливник	корона	общо	гравитачно	помпено	
			м ³ .10 ₃	м ³ .10 ₃	м	м	м ³ .10 ₃	м	м	м	м	дка	дка	дка	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ЯЗОВИРИ СТОПАНИСВАНИ ОТ "НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ" ЕАД - КЛОН ПЕРНИК															
1	Бегуновци	с.Бегуновци	1550	50	13.00	382.0	67.6		720	738.7 7	740.27	6981	400	6581	280
МАЛКИ ЯЗОВИРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА БРЕЗНИШКА ОБЩИНА															
1	Слаковци	с.Слаковци	330		15.60	178.0	35.0		711.9 0	723.5 0	725.00	1270	1270	-	90
2	Брезник	гр.Брезник	56	1	7.00	150.0	8.0		724.0 0	730.0 0	731.00	-	-	-	45
3	Завала	с.Завала	79	9	6.50	130.0	11.5	923.0 0	923.5 0	928.6 7	930.00	-	-	-	20
4	Кошарево	с.Кошарево	25	5	6.00	300.0	12.0		830.0 0	855.0 0	836.00	190	190	-	16
5	Красава	с.Красава	95	15	8.70	117.0	14.0		852.5 0	858.0 0	859.70	385	185	200	36
6	Извор	с.Извор	187		8.65	225.0			735.0 0	742.0 0	743.65	-	-	-	-
7	Конска	с.Конска	76	6	7.50	124.0	11.5	787.0 0	788.0 0	794.1 9	795.50	-	-	-	17
ЯЗОВИРИ НА "ВОДОСНАБДЯВАНЕ" ЕООД															
1	Красава - 2	с.Красава	1970	2	5.20	350.0									

Към таблица 2: ЯЗОВИРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА БРЕЗНИШКА ОБЩИНА

1	ЯЗОВИР	ЗЕМЛИЩЕ на град (село)	ВОДОИЗТОЧНИК		ОТТОК		ВИСОКИ ВОДИ			ПРЕЛИВНИ К		ОСН.ИЗП- ТЕЛ		Проект антска органи- зация	Година на завър- шване
			Наименовани е	F	30%	75%	Q _{max} 0,1%	Q _{max} 1%	Q _{max} 3%	Q прел.	Q макс	d	Q макс		
				км ²	м ³ .10 ³	м ³ .10 ³	м ³ /сек	м ³ /сек	м ³ /сек	м ³ /сек	М ³ /се- к	м	м ³ /сек		
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
ЯЗОВИРИ СТОПАНИСВАНИ ОТ "НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ" ЕАД - КЛОН ПЕРНИК															
1	Бегуновци	с.Бегуновци	Река								3,25	0,500	1,27		
МАЛКИ ЯЗОВИРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА БРЕЗНИШКА ОБЩИНА															
1	Слаковци	с.Слаковци	река	6.36	641	335		25	17	3.04	8.00	0.30	0.520		1963
2	Брезник	гр.Брезник	река	4.85											
3	Завала	с.Завала	дере									0.30			
4	Кошарево	с.Кошарево	дере	2.3	296	206		12.8	6.1	0.40	1.52	0.30	0.617		1959
5	Красава	с.Красава	дере	3.0	384	252	5.3	17.0	8.2	4.15	12.15	0.30	0.617	Водп р	1959
6	Извор	с.Извор	р.Изворщица	4.6	590	418			12.4	26	38.2	0.30	0.400	РПО- Пк	1970
7	Конска	с.Конска	дере												

➤ **Източници на замърсяване на територията на общината**

Причина за замърсяване на водните обекти на територията на общината е липсата на пречиствателно съоръжение. Неконтролирано изпускане на отпадъчни води също може да окаже негативно влияние както върху околната среда, така също и върху питейни водоизточници.

➤ **Минерални води - местонахождение, характеристики, дебит, използване, потенциал**

В местността "Лесков дол" в западната част на възвишението "Бърдото" се намира минералният извор "Желязна вода", известен още като "Галерията".

Високите лечебни свойства на минералната вода са били познати на населението от града и околностите му и тя е била широко използвана с лечебна и предпазна цел за укрепване и възстановяване на здравето.

През 1907 година брезнишката "желязна" вода е била отличена със златен медал на изложението за минерални води в Лондон.

Общата минерализация на минералната вода от каптиран естествен извор „Галерията“ находище на минерална вода „Брезник“, гр.Брезник, община Брезник, област, Перник е 6 871 mg/l. Характеризира се като високо минерализирана, хипотермална, сулфатно-калциево-магнезиева и желязна вода, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологични показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба №14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите /ДВ, бр.79 от 1987г., посл. изм.бр.70 от 2004г./

Таблица 3.

Таблица 2.13 Данни за химичния състав на минералните води от извор „Галерията“ („Желязната вода“), след 1960 г

Показатели	Опробване на УХМ към БАН				Опробване за Сертификат		Настоящи изследвания			
	Опробване		Опробване		Опробване		Опробване			
Дата	21.07.1964		2.10.1969		26.04.1971		27.6.2002		26.07.2011	
Дебит, л/с			0,033						0,022	
pH	3,2		2,7		2,76		3,8		3,38	
T°C			12						13,7	
Аниони	mg/l	%eqw	mg/l	%eqw	mg/l	%eqw	mg/l	%eqw	mg/l	%eqw
F							0,30	0,03	0,27	0,01
Cl	4,29	0,18	15,96	0,38	45,68	1,71	26,00	1,38	16,5	0,48
Br										
SO4	3209,32	99,82	5682,81	99,62	3552,23	98,29	2411,00	94,81	4666	99,46
HCO3							122,00	3,78	0	
HPO4			следи						0,79	0,03
NO3									1,72	0,03
Сума аниони	3213,61		5698,77		3597,91		2559,30		4685,28	
Катиони										
NH4	0,56	0,83					0,30	0,03	0,01	
Na + K	13,82	6,09	508,59	18,62	68,94	3,96	169,10	13,54	9,8	0,42
Ca	318,75	23,76	434,74	18,27	422,44	28,01	411,60	37,89	693,7	33,89
Mg	142,98	17,56	80,29	5,56	263,87	28,84	267,50	40,60	300,1	24,13
Fe	358,4	19,18	1154,00	38,84	370,00	20,95	32,00	3,16	682,313	35,81
Al	72,17	11,99	138,62	12,98	110,58	16,35	5,00	1,02	26,902	2,92
Mn	26,39	1,44	132,35	4,06	11,00	0,53	56,00	3,75	49,886	1,77
HBO2					1,17	1,34				
Сума катиони	933,07		2448,59		1248,00		936,50		1797,87	
H2SiO3	31,15		62,23		49,92		26,60			
Обща минерализация	4177,83		8209,59		4895,83		3522,40		6483,1457	
Формула на Курлов	SO4 (100) M4,18 Ca(24), Fe(19), Mg(18)		SO4 (100) M8,21 Fe(39), Na(19), Ca(18)		SO4 (98) M4,8 Mg(29), Ca(28), Fe(21), Al(18)		SO4 (95) M3,5 Mg(41), Ca(38)		SO4 (99) M6,5 Fe(36), Ca(34), Mg(24)	
Характеристика	Кисела, сулфатна, калциево-железно-магнезиева вода		Минерализирана, кисела, сулфатна, железно-натриево-калциева вода		Кисела, сулфатна, магнезиево-калциево-железно-алуминиева вода		Кисела, сулфатна, магнезиево-калциева вода		Минерализирана, кисела, сулфатна, железно-калциево-магнезиева вода	

**БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА №78/31.05.2018г.
НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

Общата минерализация на минералната вода от каптиран естествен извор „Галерията“ находище на минерална вода „Брезник“, гр.Брезник, община Брезник, област, Перник е 6 871 mg/l. Характеризира се като високо минерализирана, хипотермална, сулфатно-калциево-магнезиева и желязна вода, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологични показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба №14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите /ДВ, бр.79 от 1987г., посл. изм.бр.70 от 2004г./

Физико-химичен състав:

Температура на водата –12,5 °С	Аниони	mg/l	Катиони	mg/l
Активна реакция рН – 3,08	Флуор	F ⁻	Амоний	NH ₄ ⁺
Сух остатък при 180 °С – 6780 mg/l	Хлор	Cl ⁻	Литий	Li ⁺
Сух остатък при 260 °С – 6680 mg/l	Сулфат	SO ₄ ²⁻	Натрий	Na ⁺
Електропроводимост при 25 °С – 5120 μS/cm	Карбонат	CO ₃ ²⁻	Калий	K ⁺
Въглероден диоксид – 0,00 mg/l	Хидрокарбонат	HCO ₃ ⁻	Калций	Ca ²⁺
Сероводород – 15,4 mg/l	Хидросиликат	H SiO ₃	Магнезий	Mg ²⁺
Дебит – 0,019 l/s	Нитрати	NO ₃	Желязо	Fe - общо ³⁺
	Нитрити	NO ₂	Манган	Mn ⁺

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика оказва благоприятно въздействие при **желязодефицитни анемии**.

Препоръчително е приемът на водата да се осъществява посредством сламка за да се избегне оцветяването на зъбите и венците на глътки не повече от 2 x 50 – 60 мл/дневно минерална вода и трикратни курсове в годината с продължителност 10-15 дни.

Препоръчително е да се пие при извора поради нестабилност на водата.

Противопоказания: обострени заболявания на гастроинтестиналния тракт и заболявания на паренхимните органи.

2.3 Отпадъци;

Анализът и оценката на съществуващото състояние по управление на отпадъците са извършени в съответствие с актуализираните данни от Общинската програма за управление на дейностите по отпадъците (ОПУДО).

Генерирани отпадъци по видове и източници - битови, опасни, строителни, зелени и производствени

За оценка на съществуващото състояние в община Брезник са използвани отчети и изготвен Морфологичен състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Брезник в продължение на една година – четири сезона, съгласно сключен Договор № 90 / 23.04.2015 г. между Община Брезник и „ТК -Инженеринг“ ЕООД.

Анализът на морфологичния състав и на количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на община Брезник се извършва съгласно Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед № РД-744/ 29.09.2012г. на министъра на околната среда и водите.

„Морфологичният състав е характеристика, изразяваща количеството на отделните видове отпадъци (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло, метали, опасни отпадъци и др.), изразено в процент спрямо общото количество на отпадъците“.

В различните общини количеството и морфологичният състав на образуваните битови отпадъци варира в зависимост от функционалния тип на населените места, социалния статус на населението и други.

Данните за морфологичния състав са необходими при избор на определяне на капацитета на съоръжения за предварително третиране и обезвреждане на битовите отпадъци, при въвеждането на системи за разделно събиране на отпадъците или при оптимизация на въведените такива.

Морфологичен състав (%) на образуваните отпадъци в Община Брезник

Морфологичен състав	гр. Брезник	села, Община Брезник	Община Брезник
Хранителни отпадъци	19,49%	19,79%	19,60%
Хартия	11,71%	11,89%	11,78%
Пластмаса	12,67%	12,87%	12,74%
Текстил	4,25%	4,31%	4,27%
Гума	1,45%	1,48%	1,46%
Кожа	0,35%	0,36%	0,35%
Градински отпадъци	22,55%	22,91%	22,69%
Дървесни отпадъци	6,78%	6,88%	6,82%
Съкло	2,62%	2,66%	2,64%
Метали	2,47%	0,94%	1,89%
Инертни материали	15,52%	15,76%	15,61%
Опасни отпадъци от бита	0,14%	0,15%	0,14%
ОБЩО	100,00%	100,00%	100,00%

Графично представени данни за морфологичния състав на отпадъците в Община Брезник

Изводи

След проведените четири-сезонни изследвания върху избраната обследвана смесена зона могат да се направят следните изводи за община Брезник.

1) Анализът от обследваната зона показват значителни количества рециклируеми отпадъци от пластмаса и хартия.

2) Присъствието на хартиените отпадъци от опаковки и през четирите сезона е сравнително нисък 3,81%, но присъствието на хартия с друг произход е 7,64%. Ползването на печки с твърдо гориво в по-голяма

част от домакинствата на община Брезник, обяснява този факт, типичен за населеното място.

3) Трябва да обърне внимание на търговските обекти и магазинната мрежа, която генерира хранителни отпадъци и отпадъци от опаковки – пластмасови и хартиени и тяхното отделяне при генератора, за да се избегне попадането им в контейнерите за битови отпадъци.

4) Пепелта от печките през есента и зимата попада в контейнерите за битови отпадъци и затруднява процеса на сепарация.

Битови отпадъци

Битовите отпадъци (БО) се формират от жизнената дейност на населението. Количеството и съставът им зависят от мястото на образуване, от стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустроеност на населените места, начина на отопление и много други фактори.

В таблица 4 са дадени количествата битови отпадъци събрани през последните години в община Брезник.

Таблица 4: Събрани битови отпадъци

Период	Общо количество, т
2012 година	1324
2013 година	1333
2014 година	1334
2015 година	1474

Тъй като основната част от битовите отпадъци се генерират от домакинствата, може да се счита, че понижаването на количеството твърди битови отпадъци, събрани през последните години, се дължи на намаляване броя на населението в общината, намаляване сезонното използване на имотите и забелязващо се свиване на потреблението в резултат на увеличаващата се безработица и обедняване на населението. Количествата на събраните отпадъци до м.февруари 2016г. са отчитани по транспортните документи и броя на съдовете за смет.

Био-отпадъци

Био-отпадъците са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинства, ресторанти, заведения и др.

Биоразградими отпадъци са всички отпадъци, които се разграждат аеробно /с кислород/ или анаеробно / без наличие на кислород/, като хранителни и растителни отпадъци, хартия картон и др.

Предстои поэтапно въвеждане на разделно събиране и оползотворяване чрез компостиране на биоотпадъците. Въвеждането на подобна практика трябва да бъде установено при спазване на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци (приета с ПМС №275/06.12.2013г.) Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017г. и в съответствие с Приложение №1 Допустими видове биоотпадъци към Наредбата за третиране на биоотпадъците.

Строителни отпадъци

Преди откриването на строителната площадка и/или преди започването на дейности по изграждане или премахване на строеж, възложителят внася за одобряване в общината план за управление на строителните отпадъци в случаите, когато се изисква по Закона за управление на отпадъците

Кметът на общината одобрява плана за управление на строителни отпадъци или мотивирано отказва одобряването му в 14-дневен срок от получаването на плана или от отстраняването на нередовностите и/или предоставянето на допълнителната информация.

План за управление на строителните отпадъци **не се разработва** при:

1. премахване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП), по-малка от 300 кв. м;
2. премахване на сгради с паянтова конструкция;
3. реконструкция и основен ремонт на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
4. промяна на предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 700 кв. м;
5. строеж на сгради с РЗП, по-малка от 700 кв. м;

- 6. изграждане, реконструкция, основен ремонт и премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1500 линейни метра в урбанизирани територии;*
- 7. изграждане, реконструкция и основен ремонт на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 5000 линейни метра извън урбанизирани територии;*
- 8. премахване на подземни и надземни линейни мрежи в областта на водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност с дължина до 1000 линейни метра извън урбанизирани територии;*
- 9. изграждане, рехабилитация, основен ремонт, реконструкция и премахване на пътища с дължина до 500 линейни метра;*
- 10. премахване на негодни за ползване или застрашаващи безопасността строежи, когато е наредено по спешност от компетентен орган, с РЗП, по-малка от 300 кв. м;*
- 11. изграждане и премахване на строежи от шеста категория;*
- 12. всички текущи ремонти.*

Планът се изготвя от правоспособен проектант по смисъла на чл. 162, ал. 1 от Закона за устройство на територията.

Одобрените планове губят правно действие, в случай че в 6-месечен срок от датата на одобряването им строителството не е започнало, както и когато разрешението за строеж е загубило правно действие.

Предаването и приемането на СО се извършва само въз основа на писмен договор между възложителя на СМР или възложителя на премахването на строежи с лица, които имат право да извършват дейности по третиране на СО съгласно чл. 35 ЗУО, със съответния код по Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 66 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 32

от 2017 г.) с цел осигуряване постигането на целите за материално оползотворяване на СО.

Във връзка с изпълнение задълженията на кмета съгласно Закона за управление на отпадъците, Община Брезник има изготвен проект за Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник, в ПИ с идентификатор 06286.60.8, м.Чифлик, гр.Брезник с площ 30 417 m².

На територията на общината все още има места, където се изхвърлят нерегламентирано строителни отпадъци. Това води до увеличаване на разходите на общината за почистването им.

Строителните отпадъци (СО) се формират при строителство, ремонт и реконструкция на сгради и други обекти. Намаляването на количествата, спрямо предходни години е в резултат на намалените строително-ремонтни дейности следствие от задълбочаващата се икономическа криза в национален мащаб.

До момента не съществува система, която да гарантира наличието на достоверна информация за количеството образуващи се строителни отпадъци на територията на Община Брезник за година.

Голямо количество строителни отпадъци се депонират незаконно покрай шосетата, предимно на входно-изходните артерии на града. Необходимо е контролът от страна на общинската администрация да бъде завишен.

Производствени отпадъци

За управлението на производствените отпадъци са отговорни съответните лица, при чиято дейност те се образуват и притежателите им, съгласно чл.7 и чл.8 от ЗУО.

1. определения размер на стойността, дължима от лица, които самостоятелно извозват производствените/промишлените си отпадъци до Регионалното депо за неопасни отпадъци – Тева, е както следва:

- за сепариране – 26,55 лв./тон
- за депониране – 17,44 лв./тон

- за комплексна услуга, включваща дейностите сепариране и депониране – 43,99 лв./тон
- Извън определената стойност на услугите, лицата, които самостоятелно извозват производствени отпадъци за депониране до РДНО – Перник, се задължават да заплащат нормативно-устройствените отчисления по чл. 60 и по чл. 64 от ЗУО, след получаване на маршрутен лист от съответната община, на чиято територия се намира производственото предприятие.

Приетата от Регионалното сдружение за управление на отпадъците цена на тон за депониране на производствени отпадъци от текстилната промишленост /с код 04 02 и други производствени отпадъци/, както и всички технологични отпадъци, присъстващи в Комплексното разрешително №382-НО/2009г., актуализирано с Решение №382-НО-ИО-А1/2011г. е 17.44 лв./тон.

Фирмите, които искат да депонират производствени отпадъци на Регионалното депо, преди да сключат договор с Община Перник трябва да извършат основно охарактеризиране на отпадъците които ще депонират. Процедурите, определени в част I на приложение 1 към Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Обн. ДВ. бр.80 от 13 Септември 2013г.).

Начини на третиране на отпадъците - съоръжения, местонахождение, обхванато население от организираното сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци

Организираното сметосъбиране и извозване на територията на община Брезник се извършва от служители в дейност „Чистота”.

Събирането на отпадъците се осъществява по предварително утвърдени и договорени маршрути и график по населените места и съответна кратност за месеца. При извънредни обстоятелства се

извършват допълнителни извозвания извън предварителния график с цел поддържане на по-добра чистота в населените места.

Организирано сметосъбиране и сметоизвозване се извършва в обхвата на регулационните планове на населените места.

Няма организирано сметосъбиране и сметоизвозване в стопанските дворове на бившите ТКЗС и махалите:

с. Кошарево – махалите: „Ранинци” и „Крушии”;

с. Станъовци - без мах. „Петрови”;

с. Душинци - без мах. „Сърбинов дол”;

с. Горна Секирна - без мах. „Валога”;

с. Долна Секирна-без махалите: „Маркови”, „Миткови”, „Неворци”, „Шопа”, „Колина”, „Пеина”, „Филипови”, „Сливие”, „Калдръм”, „Каменица”, „Мартинови”, „Буков дол”, „Кулова падина”, „Шокина”, „Колина”, „Здравко Янев”, „Танини”, „Стоян”, „Джиневи”, „Круше”, „Господинови”, „При Оданови”, „Янкови”, „Равнище”, „Бобово”- „Лъокашеви”, „Байдини”, „Николчеви”, „Младенови”, „Танчеви”, „Паунови”, „Миленкови”, „Джерманови”;

с. Ребро - без мах. „Драганица”;

с. Видрица - без мах. „Стрин дол”;

с. Завала - без махалите: „Сливие” и „Чапуранова”;

с. Долни Романци - без махалите: „Тричкова”, „Вилина воденица”, „Белининци”;

с. Арзан - без мах. „Рангелова”;

с. Гоз - без махалите: „Логатор” и „Доганджи”.

От започване на работа на дейност „Чистота” през 01.07.2012г системата на сметосъбиране и сметоизвозване се е подобрила чувствително. Управлението на тази дейност е добре организирано и се извършва по определен график. Контрола по него се осъществява от специалисти от общинската администрация.

Съгласно решение на Общинския Съвет, сметоизвозването се извършва:

За гр. Брезник - 2 пъти седмично с контейнер „Бобър” 1.1 куб. м.;

- 2 пъти седмично с кофа „Мева”;

За селата: Слаковци, Сопица, Велковци, Ноевци, Непразненци, Гигинци, Бегуновци и Кошарезо

- 1 път седмично;

За селата: Банище, Ръжавец, Станъзовци, Душинци, Горна Секирна и Долна Секирна

- 2 пъти месечно;

За селата: Ребро, Кривонос, Брезнишки Извор, Садовик, Режанци, Конска, Гърло, Муртинци, Билинци, Видрица, Завала, Ярославци, Брусник, Озърновци, Красава, Горни Романци, Долни Романци, Арзан, Гоз и Бабица

- 2 пъти месечно за периода: м.април - м. октомври вкл.;

- 1 път месечно за периода: м.ноември – м. март вкл.

За сметосъбиране и сметоизвозване се използват специализиран автомобил Мерцедес-1524, с рег.№РК7319ВА и специализиран автомобил Мерцедес-1820, с рег.№РК0872ВК и следните съдове за битови отпадъци:

- 235 броя контейнери тип “Бобър” с вместимост 1.1 куб.м (метални) и 5 броя (пластмасови), разположени в гр.Брезник;
- 251 броя контейнери тип “Бобър” с вместимост 1.1 куб.м (метални), разположени в селата на територията на община Брезник;
- 348 кофи за смет тип “МЕВА” с вместимост 110 л. От тях 28 са разположени по селата и 320 са в град Брезник.
- 50 броя съдове за пепел/сгурия през зимния се разполагат в гр. Брезник.

Съществува порочната практика за изхвърлянето на не изгасена сгурия в съдовете за битови отпадъци през зимния период. Този факт и дългогодишната употреба води до не много доброто състоянието на съдовете. Амортизираните съдове периодично се заменят с нови.

С оглед ликвидиране на порочната практика в много села да се изхвърлят отпадъци напълно неорганизирано на входните пътни артерии на населените места, а също и в реките и деретата, се провеждат регулярни проверки от комисии за установяване броя и площта на нерегламентираните сметища, тяхното почистване и последващ мониторинг.

Със Заповед на кмета на община Брезник, всички кметове и кметски наместници на населени места са упълномощени по смисъла на Закона за управление на отпадъците, за длъжностни лица, да контролират дейностите, свързани с образуване, събиране, съхранение, превоз и обезвреждане на битови и строителни отпадъци на територията на съответните населени места. Упълномощените длъжностни лица установяват нарушения по ЗУО и съставят актове при спазване и по реда на Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината

Кметът на общината изпълнява задълженията по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО относно отпадъци от опаковки, като сключва договори за изграждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината при минимални параметри на системата съгласно чл. 24 и 25, със:

1. организации по оползотворяване, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО, и/или
2. други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Съгласно чл. 23. ал (1) от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, всички населени места с население над 5000 жители трябва да имат организирани системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. На територията на общината няма населено място с над 5000 жители, въпреки това Община Брезник има сключен Договор №12/25.01.2017г. с „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД – „Организация по оползотворяване „ по смисъла на § 1т.16 от Допълнителните разпоредби на ЗУО, за което е издадено Решение ООп-ОО-7-00/05.12.2016г. от Министъра на околната среда и водите.

Към Договора има Програма неразделна част от него, съдържаща информация, съгласно чл.20, ал.4 от Закона за управление на отпадъците и чл.30, ал.4 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки .

Разчетите в Програмата за необходимия брой съдове са направени при съблюдаване на минималните изисквания към системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, организирани от организациите по оползотворяване съгласно чл.24 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки и броя на жителите в гр. Брезник, по данни на ГД ГРАО към 31.12.2016г.

Таблица 6 Минимални изисквания към системата

Обхванато население в Община Брезник	Брой жители	Минимално изискуеми брой съдове жълти		Минимално изискуеми брой съдове зелени		Обем в литри
		брой	литри	брой	литри	
Общо	4,135.00	10.00	1,700.00	10.00	1,700.00	34,113.75

Както е видно от таблицата по-горе, минималният обем контейнери, който трябва да бъде разположен на територията на град Брезник е 34 114 литра, разпределени общо на 10 адреса в гр. Брезник. На всеки адрес е разположен по един комплект контейнери, които трябва да обслужва 400 жители в гр. Брезник.

Модел за разделно събиране на отпадъци от опаковки

Организацията е изградила **двуконтейнерен модел** за разделно събиране на отпадъци от опаковки и съгласно програма един комплект контейнери включва:

- 1 брой жълт метален контейнер с обем 1700 литра за събиране на хартиени, пластмасови и метални отпадъци от опаковки;
- 1 брой зелен метален контейнер с обем 1700 литра за събиране на стъклени опаковки.

Системата за разделно събиране обслужва домакинствата, административните, социалните и обществените сгради, заведенията за обществено хранене, търговските обекти и обектите за отдих, забавления и туризъм на територията на общ. Брезник.

Контейнерите са разпределени както следва:

- За гр. Брезник – 10 комплекта контейнери, с общ обем 34 000 литра:
  - 10 броя жълти контейнери с обем 1700 л. за събиране на хартиени, картонени, пластмасови и метални опаковки;
  - 10 броя зелени контейнери с обем 1700 л. за събиране на стъклени опаковки.

В случай, че в даден комплект контейнери не се събира достатъчно количество отпадъци от опаковки, по преценка на Общината, те се преместват на друг адрес, съгласуван с Организацията.

Жълтите контейнери се обслужват два пъти месечно , а зелените контейнери – веднъж на два месеца от „Евро Импекс“ ЕООД.

Системата функционира от 01.03.2017г.

Описание на „Регионално депо – Перник 2015“ ДЗЗД и рекултивация съществуващото общинско депо

Съгласно издадена Заповед №РД-15/03.02.2016г. на директора на Регионална инспекция по околната среда и водите, гр.Перник е преустановена експлоатацията на депото за неопасни отпадъци, находящо се в землището на гр. Брезник, м.„Чифлика“, община Брезник, област Перник.

От месец март 2016г. обезвреждането на битовите отпадъци от територията на община Брезник се извършва на регионално депо за неопасни отпадъци „Тева“ съгласно сключен Договор №119/31.07.2015г. за възлагане на обществена поръчка с предмет: “Експлоатация и стопанисване на Регионална система за управление на отпадъците в регион Перник за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън, включваща Клетка №1 на Депо за неопасни отпадъци, инсталация за предварително сепариране на отпадъци и инсталация за компостиране“, между Община Перник и „Регионално депо – Перник 2015“ ДЗЗД, единичните договорени цени за изпълнение на дейностите са както следва:

- ✓ Предварително третиране чрез сепариране на смесени битови отпадъци, отделяне на рециклируеми отпадъчни материали (стъкло, метали, пластмаси, хартия и картон) – **26.50лв./тон отпадък;**

- ✓ **Депониране на отпадъци - 20.40лв./тон отпадък от 25.07.2016г. – 17,34лв/тон.**
- ✓ **Компостиране на отпадъци - 26.47лв./тон**

Депото за отпадъци в кв.Варош, гр.Брезник се експлоатира от 1973 г. и не отговаря на изискванията на нормативната база. Периодично е полагано запръстяване. Не са изградени съоръжения за събиране и третиране на инфилтратата, управление на повърхностни води, улавяне и третиране на биогаз. Сметището няма долен изолиращ екран и запечатващи пластове и не отговаря на техническите експлоатационните и санитарните изисквания за опазване на околната среда и здравето на хората, и е сериозен замърсител на повърхностни и подземни води, почви, въздух и биоразнообразие, поради което се налага неговото закриване и рекултивация.

Депото се намира в землището на гр.Брезник на 500м. от урбанизирана територия и на около 2 км. от града при граници: на изток - полски път публична общинска собственост, на юг – земеделски земи общинска собственост, на запад - земеделски земи общинска собственост, на север - земеделски земи общинска собственост.

Съгласно Протокол от 10.01.2018г. от назначена комисия, съгласно изискванията на чл.18 от Правилника за прилагане на Закона за земеделските земи и в съответствие с чл.19 и 20 на ППЗОЗЗ, е определила размера и границите на терена за рекултивация на общинско депо за твърди битови отпадъци на гр.Брезник, местност „Чифлик“ в рамките на площ от 18,1дка.

Въз основа на гореизложеното е възложено изготвяне/актуализация на работен проект за техническа и биологична рекултивация „Закриване и рекултивация на старо депо за твърди битови отпадъци на Община Брезник“

Проекта следва да отговаря на Минимални изисквания за рекултивация на съществуващите депа за неопасни битови отпадъци, на разпоредбите на Наредба №26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. /изм. ДВ. бр.30 от 22 Март 2002г./ и Наредба №6 от 27

август 2013г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. /изм. и доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г./;

Проектът ще предвижда начин на трайно ползване след рекултивацията – пасище, мера;

Рекултивацията на сметището има за цел максимално да ограничи неблагоприятното въздействие върху околната среда от натрупаните отпадъци след приключване на експлоатацията му. С предвидените рекултивационни мероприятия се цели намаляване количеството на отделящият се инфилтрат, правилното му по – нататъшно третиране и подобряване ландшафта на района.

Нерегламентирани сметища, които се образуват на територията на общината, се почистват от работници в дейност „Чистота” при подаване на заявление от съответния кмет или кметски наместник.

Опасни отпадъци

В община Брезник се генерират опасни отпадъци в малки количества - пестициди, отработени масла и др.

През последните години причинителите на опасни отпадъци не дават законово изискуемата информация, което създава проблеми при контрола на този вид отпадъци и предприемането на най-целесъобразните мерки за защита на околната среда и хората от тяхното въздействие.

Община Брезник е предприела конкретни действия, съгласно специализираните наредби, както следва:

▪ **Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА /Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., попр. ДВ. бр.6 от 22 Януари 2013г./**

По силата на чл. 27 от Наредбата Кметът на общината организира дейностите по разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на НУБА, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на

системите за разделно събиране и местата за предаване на портативни и автомобилни НУБА; организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО, като сключва договори със:

- организации по оползотворяване на НУБА, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО, и/или
- други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на НУБА на територията на съответната община и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

От 03.09.2015г. Община Брезник има сключен Договор №91 с „Екобатери“ АД, организация по оползотворяване, чийто предмет на дейност включва: организиране и управление на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране на негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, оползотворяване и /или обезвреждане на НУБА, включително техните компоненти и материали, временно съхранение и предварително третиране, отговарящи на изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

„Екобатери“ АД притежава Разрешение №ООп-НУБА-01-00/01.02.2013г. издадено от Министерство на околната среда и водите, за извършване на дейност като организация по оползотворяване на НУБА по ЗУО.

• **Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти /Обн.ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г./**

Съгласно чл. 39 от Наредбата Кметът на общината определя местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината, без да възпрепятства дейността на лицата, сключили договор с организация по оползотворяване, и/или на лицата, които изпълняват задълженията си индивидуално, и информира обществеността за местоположението им и за условията за приемане на отработените масла; съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на

излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване или обезвреждане.

Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1 в следните случаи:

- когато местата за смяна на отработени моторни масла са разположени върху общински имот, и
- когато има сключен договор за извършване на дейностите по събиране на отработени масла и предаването им на инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане със:
  - организация по оползотворяване на отработени масла;
  - лица, които пускат на пазара масла и изпълняват задълженията си индивидуално;
  - други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, регенериране и/или оползотворяване на отработени масла, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

• **Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства /ИУМПС / Обн. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013г./**

Съгласно чл.16 от Наредбата Кметът на общината определя местата по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО на територията на общината за предаване на ИУМПС в съответствие с програмата по чл. 52, ал. 1 от ЗУО; организира дейностите по събирането на ИУМПС по чл. 143, ал. 7 и 8 ЗДП и предаването им в центрове за разкомплектуване, за което уведомява звеното "Пътна полиция" при Столичната дирекция на вътрешните работи или областната дирекция на Министерството на вътрешните работи по месторегистрация на МПС.

Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1, като сключва договор със:

- организации по оползотворяване на ИУМПС;
- лица, които изпълняват задълженията си индивидуално.

Предстои сключване на договор.

• Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване / ИУЕЕО / Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., попр. ДВ. бр.5 от 18 Януари 2013г./

Съгласно чл. 25 от Наредбата Кметът на общината оказва съдействие на организациите по оползотворяване, в т. ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на ИУЕЕО; организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на ИУЕЕО по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО, като сключва договори със:

- организации по оползотворяване на ИУЕЕО, и/или
- лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, и/или
- други лица, притежаващи документ по чл. 35 ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община.

От 03.09.2015г. Община Брезник има сключен Договор №92 с „ЕЛТЕХРЕСУРС“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване по смисъла на ЗУО и притежава Разрешение №ООп-ИУЕЕО-02-01/19.05.2014г. издадено от Министерство на околната среда и водите за извършване на дейност като организация по оползотворяване на ИУЕЕО.

Чистота на територията на населените места и местата за отдиш извън населените места - състояние, честота на почистването, на миенето на улиците, кошчета за отпадъци в населените места

С Наредбата за обществения ред на територията на община Брезник са уредени условията и реда за опазване и поддържане чистотата на обществените места, задълженията и правата на гражданите и общинската администрация, с оглед осигуряване на здравословна жизнена среда.

Учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частни фирми, домсъветите на етажните собственици и гражданите имат задължения по отношение опазване на околната среда, за ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

Любимо място за разходка и отдих на жителите и гостите на Брезник е лесопарк “Бърдото”, който предлага и много добри условия за социален туризъм и отдих на открито – беседки, открити навеси, барбекюта, алеи.

2.4 Почви и нарушени терени;

Като резултат от влиянието на почвообразуващите фактори – геоложки строеж и почвено-скална основа, характера на релефа и климатичните условия в община Брезник се наблюдава определено разнообразие на почвената покривка. Основните почвени типове и подтипове, които са най-разпространени са чернозем-смолниците, ливадните, сивите и кафявите горски почви.

На територията на общината се разкриват няколко ареала с преобладаване на определени почвени типове. В Брезнишката котловина са най-широко разпространени чернозем-смолниците и ливадни почви. По речните долини най-често срещани са алувиално-ливадните почви. По планинските склонове са застъпени сивите и кафявите горски почви. В планинските части са застъпени и канелените и светлокафявите горски почви.

Чернозем-смолниците и ливадните почви, срещащи се основно в котловинно-равнинните части на общината, се характеризират с добри агроecологични качества (бонитет над средните стойности). Те са подходящи за отглеждане на зърнени култури, маслодайни култури и на трайни насаждения. Почвите, като природен ресурс са един от основните фактори за развитие на аграрния сектор в общината. Тяхната роля нараства пред последните 10 години.

➤ *Замърсени почви с тежки метали, пестициди, нефтопродукти, нитрати, други замърсители*

На територията на община Брезник няма замърсени почви с тежки метали и нефтопродукти.

За предотвратяване замърсяването на земите с пестициди през 2004г. всички негодни за употреба 150 куб.м пестициди, намиращи се в складове на територията на община Брезник са събрани и предадени на фирма “БалБок Инжинеринг” за обезвреждане, чрез депониране в контейнери - “Б-Б кубове”. Запълнените контейнери “Б-Б куб”- 30броя са разположени на площадки в с.Кошарево 12 броя и град Брезник 18 броя.

През 2012г. в складови помещения собственост на ЗКПУ Взаимопомощ, с.Бегуновци, община Брезник, бяха открити 15 тона негодни за употреба пестициди.

Предвид лошото състояние на складовата база и възможните сериозни рискове в случаи на инциденти и природни катаклизми за населението на община Брезник, са предприети мерки за обезвреждане на пестицидите.

Община Брезник е кандидатствала по проект за „Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност“, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество.

Заблатени почви

На територията на община Брезник няма терени с наличие на заблатени почви.

Ерозирали почви

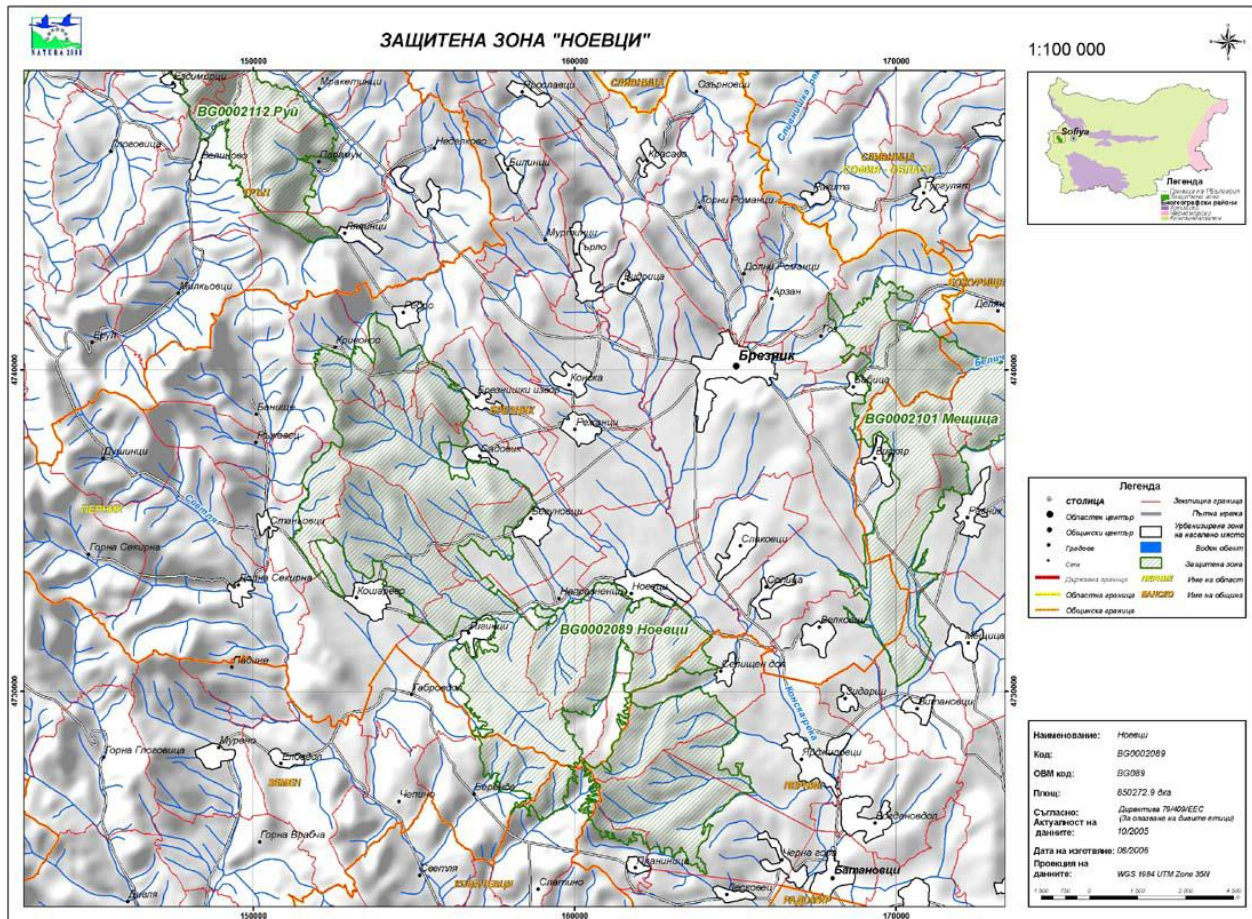
Особеностите на района не благоприятстват ветрова ерозия. Наклоните на терените, интензивността на валежите, както и почвените условия, са част от факторите, които определят интензивността на ерозията. Скоростта на ерозия е различна при различните типове растителна покривка, като не засетите обработваеми земи са подложени на около 30 пъти по-интензивни ерозионни процеси, в сравнение с почви под горска покривка. Естествената ерозия се ускорява под влияние на човешката дейност.

На територията на община Брезник няма силно ерозирали терени.

2.5 Защитени територии и биоразнообразие;

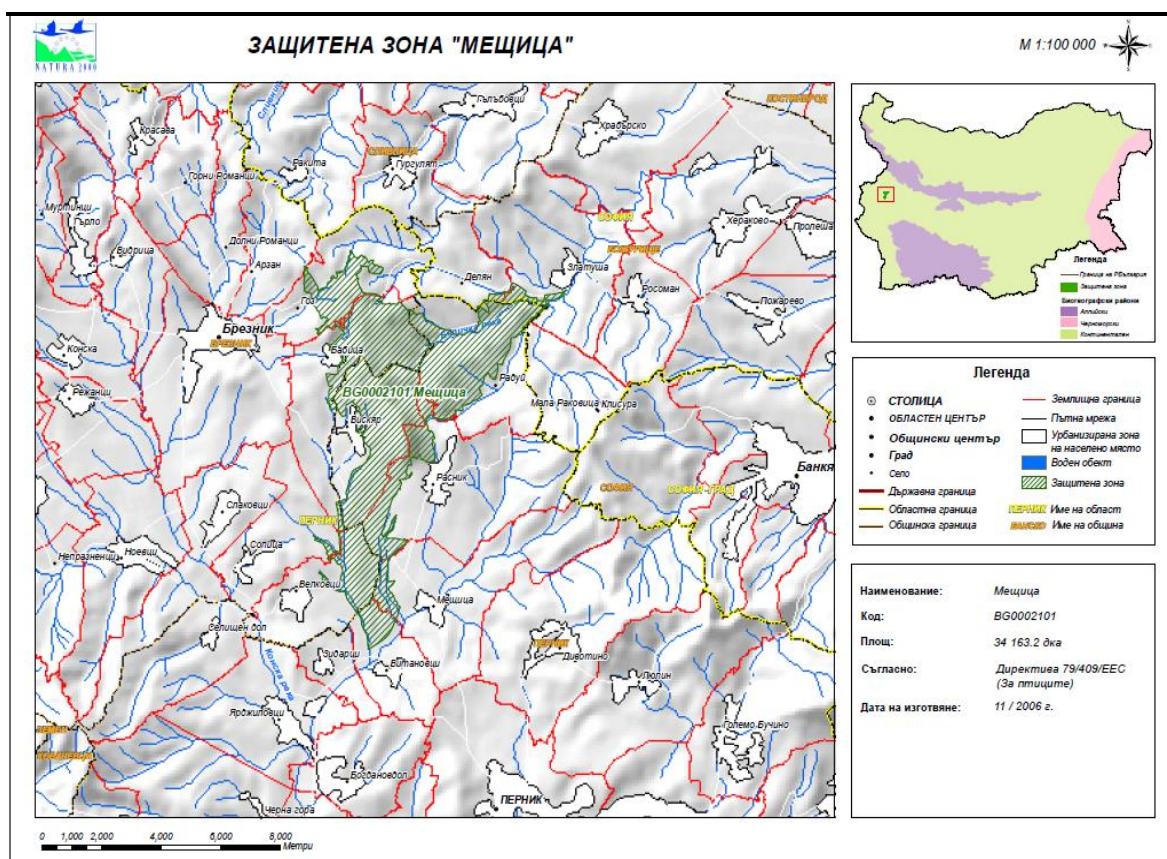
Община Брезник попада в две защитени зони:

- **Защитена зона Ноевци BG 0002089/защита на птиците/**, като тук попадат землищата на с.Бегуновци, с.Брезнишки извор, с.Гигинци, с.Кошарево, с.Кривонос, с.Непразненци, с.Ноевци, с.Ребро, с.Садовик, с.Слаковци, с.Станьовци.;

Фиг.2. Защитена зона „Ноевци“

- **Защитена зона „Межица“BG 0002101/ защита на птиците/** - обхваща землищата на с. Бабица, с. Велковци, с. Гоз, с.Сопица. Предмет на опазване в защитените зони „Межица“ и “Ноевци” са видовете птици по Закона за биологичното разнообразие: *Ливаден дърдавец /Crex crex /* и *червеногърба сврачка /Lanius collurio/*.

Фиг.3. *Защитена зона „Мещица“*

➤ **Ливаден дърдавец**

Хабитатни изисквания:

Обитава влажни ливади, предпланински плата и хълмисти райони с тревна растителност. Приспособен е и към обработваеми земи в които тревната растителност се коси през втората половина на лятото. Ливадният дърдавец прави гнездо от тревисти стъбла в ниви и ливади. Ключов фактор за състоянието на популацията е структурата на тревната покривка, която трябва да е с достатъчна височина за да осигурява укритие (височина мин. 20-40 см от края на м. април), и в същото време да не е прекалено гъста за да не затруднява придвижването на птиците. В повечето райони птиците предпочитат мозаечни местообитания от влажни ливади и площи с по-суха и по-висока трева.

Най-значими за вида типове местообитания: низинни и котловинни сенокосни ливади, тревни съобщества в етапи на формиране.

➤ **Червеногърба сврачка**

Хабитатни изисквания:

Обитава открити пространства с разпръснати храсти и ниски дървета, които използва за укритие и гнездене, както и по време на лов. Предпочита терени със слаб наклон и особено южните склонове на хълмове и възвишения близост до реки и езера/язовири. Един от най-широко разпространените видове птици в селскостопанските райони, който силно се влияе от използването на инсектициди и премахването на естествената растителност по периферията на обработваемите площи.

Най-значими за вида типове местообитания: широколистни храсталаци, традиционно обработвани лозя, смесени дъбови гори доминирани от благун (по периферията на гората), тракийски гори от космат дъб и келяв габър (по периферията), сухи тревни съобщества (в храсти по периферията), средиземноморски тревни съобщества (в храсти по периферията).

2.6 Шум;

На настоящия етап не се идентифицирани източници на промишлен шум и вредни емисии, които да са сериозен проблем за община Брезник.

В РИОСВ - Перник няма постъпили жалби и сигнали относно превишаване на шумовото ниво от дейността на промишлени източници на територията на община Брезник.

2.7 Зелени площи в населените места;

Като цяло зелената система се намира в добро състояние, но на места се нуждае от подмяна на остарелите вече дървета с млади насаждения. От дървесните видове преобладават: липа, акация, конски кестен, бреза и някои иглолистни видове. Зелената система се поддържа от служители в дейност „Чистота” и от работници по програмите за временна заетост. Прави се ежегодно подкастриране на дърветата за видовете, за които това е допустимо. Отстраняват се периодично счупените, изсъхнали и опасни дървета. Всяка година през пролетта и есента се прави засаждане на нови фиданки. Основният проблем, който се среща е тяхното опазване и липсата на култура у хората за съхраняване на ново засадените фиданки, храсти и цветни петна.

Зелените площи са сравнително равномерно разположени по целия град, като най-много са около центъра на града. В последните години много от живущите в блоковите жилищни комплекси сами създават свои декоративни градинки и полагат грижи за тях, което е положително явление.

В селата декоративните зелени площи се свеждат до декоративен кът в центъра на селото и засадени в група декоративни дървета и храсти, обикновено около чешмите или площада.

➤ **Наличие на паркове за отдих, статут, състояние, инфраструктура, посещаемост, осигуреност с транспорт**

Единственият парк за отдих е лесопарк "Бърдото". Достъпен е за пешеходци и за автомобили. Има изградени асфалтови алеи и пътища, изградени са кътчета за отдих, за спорт, барбекю, беседки и пейки.

Има съществуващи екопътеки, които са в много добро състояние, почистват се редовно и се поддържат. Лесопарка е любимо място на всички брезничани и гости на града.

2.8.Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения

Не са идентифицирани източници на радиационно замърсяване на територията на община Брезник.

3. Управленски фактори;

3.1 Отговорности и задачи

➤ **Общинска администрация - отговорности и задачи на комисии, отдели, сектори и отделни специалисти, които ги изпълняват**

Общинската администрация е органически свързана с общината, като административно-териториална единица, юридическо лице и самоуправляваща се териториална общност. Тя е правно-организационно единство, съвкупност от органи с обща и специална компетентност, ръководни длъжностни лица, както и административно-помощни органи, начело на които стои кметът на общината.

Предназначението на тази администрация е да съдейства за осъществяване управлението на общината, като извършва

преди всичко практически действия по реализиране правомощията на кмета на общината и Общинския съвет.

При осъществяване на своята дейност общинската администрация се ръководи от принципите на законност, откритост, достъпност, отговорност и координация. Според дейностите, които извършва се разделя на обща и специализирана:

- Общата администрация осигурява технически дейността на кмета на общината, кметовете и кметските наместници. Общинския съвет и неговите постоянни комисии, както и на специализираната администрация. Извършва дейности по административното обслужване на гражданите и юридическите лица;

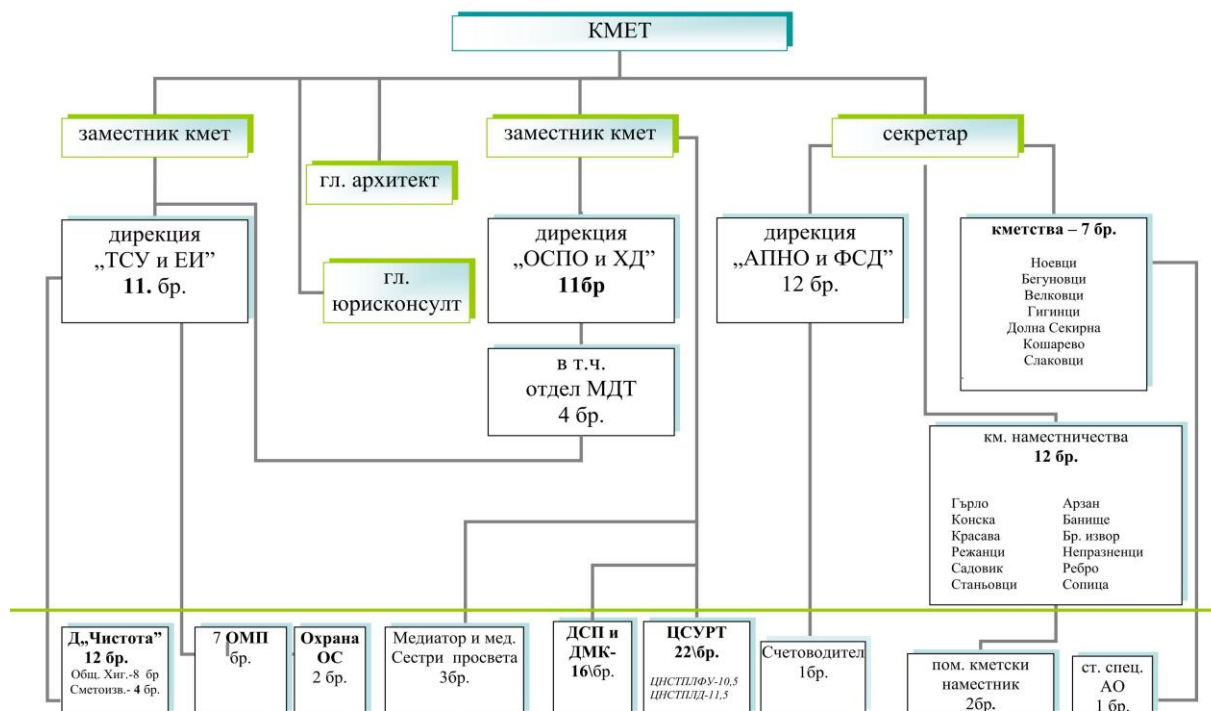
- Специализираната администрация включва звената, които подпомагат и осигуряват осъществяването на правомощията на кмета на общината, кметовете на кметства, Общинския съвет и неговите постоянни комисии.

Общинската администрация е организирана в отдели и сектори. Числеността на специалистите и техническите лица в отделите и секторите се определя с приетата от Общинския съвет структура и се конкретизира в длъжностното разписание.

Дейността, структурата, организацията на работа и състава на общинската администрация се определят с Устройствен правилник.

Структурата на Общинската администрация е дадена на фиг.4

Фиг.4 Структура на Общинската администрация

ЛЕГЕНДА:

ТСУ и ЕИ – териториално-селищно устройство и евроинтеграция;

ОСПО и ХД - общинска собственост, пазарни отношения и хуманитарни дейности;

МДТ – местни данъци и такси;

АПНО и ФСД – административно-правно и нормативно обслужване и финансово - счетоводни дейности;

В Общинския съвет е създадена Постоянна комисия по ” Бюджет, финанси, икономическа политика и земеделие, териториално селищно устройство и екология”, включваща 7 общински съветници.

➤ **Кадри, заети в дейностите по опазване на околната среда**

В община Брезник има един експерт “ Екология хигиенизиране и комунална дейност” със задължения, включващи и управлението на отпадъците.

Със Заповеди на кмета на община Брезник, на основание чл. 44 ал. 2 от ЗМСМА, са определени длъжностните лица, имащи право да установяват нарушения, а именно:

- Експерт „Екология хигиенизиране и комунална дейност“

- Кметовете и кметските заместници на населените места в община Брезник;

- Упълномощени представители на дейност "Чистота".

Контрол по управление на отпадъците се прилага от регионалните структури на РИОСВ – Перник.

➤ **Задачи**

В община Брезник се работи по всички възникнали проблеми и възложени задачи, по-важни от които са:

- Работа във връзка с предписания, дадени от РИОСВ-Перник;

- Работа и проверки по писмени молби, жалби и сигнали, за дейности водещи до увреждания на околната среда и нарушаващи санитарно-хигиенните изисквания;

- Работа по разгласяване и организация на обществени обсъждания на доклади за ОВОС, както и изготвяне на становища по тях;

- Контакти и съвместна работа с НПО, широката общественост и институциите с отношение към околната среда.

- Контрол по опазването на декоративната дървесна и храстова растителност и тревните площи в населените места.

- Актуализиране и обновяване на общинската нормативна уредба с цел по-лесно и точно прилагане;

- Работа по проекти – свързани с опазване, възстановяване, залесяване и др. на околната среда.

➤ **Общински наредби в разглежданата област:**

- Наредба №1 за осигуряване и поддържане на обществения ред, чистотата, организацията и безопасността на движението на територията на община Брезник;

- Наредба за управление на дейностите по третиране на битовите отпадъци на територията на община Брезник на основание чл.22 от ЗУО;

- Наредба за изграждане, стопанисване и опазване на зелената система на община Брезник;

С тези наредби се уреждат:

- условията и реда за изхвърлянето, събирането включително разделното, транспортирането и обезвреждането на битовите,

строителните и масово разпространените отпадъци на територията на общината

- реда, условията и специалните изисквания за поддържане и опазване на чистотата на територията на община Брезник, с оглед осигуряване условия за здравословна жизнена среда на гражданите

- задълженията, отговорностите и взаимоотношенията между общинската администрация и работещите в дейност „Чистота“, които извършват услугите по сметосъбиране, сметоизвозване и улично почистване.

- задълженията на учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частните фирми, домсъветите на етажните собственици и на гражданите по отношение на опазване на околната среда и ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

3.2 Сътрудничество

➤ Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства, от компетенциите, на които са въпросите по опазване на околната среда

Контролната дейност на територията на общината се извършва от определените със Заповеди на кмета длъжностни лица, чиито компетенции са съгласно нормативната уредба. Упълномощените длъжностни лица водят превантивна политика за недопускане на големи отклонения от правилната организация на дейностите по опазване на околната среда.

Отчетността е основен елемент на документирането и систематизирането на събраната информация за състоянието на компонентите и факторите на околната среда. Следвайки йерархичната схема на документиране, е необходимо всички физически и юридически лица, които извършват дейности, оказващи въздействие върху околната среда, да разработват и предоставят на общината нормативно указаната документация. Отчети, както и други документи, все още не се подават от всички причинители на замърсяване, което води до непълноти в събираната информация.

Съвременната нормативна уредба дава възможност да се изгради една цялостна система за документиране. Спазването на разпоредбите на специализираните наредби ще осигури основната част от документирането на системата за опазване на околната среда. Все още обаче липсва съвременна система за обработка на данните.

Регионалните органи на централни ведомства, с които общината сътрудничи по въпросите за опазване на околната среда и които оказват контрол по всички извършвани дейности са: Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Перник, Регионалната здравна инспекция (РЗИ) – Перник.

Дейностите, свързани с налагането на санкции при установени нарушения на територията на община Брезник се извършват от инспекторите на РИОСВ-Перник.

➤ **Сътрудничество в разглежданата област със съседни общини, бизнеса, НПО**

Община Брезник участва в регионално сдружение по чл. 24, ал. 1 от ЗУО съвместно с другите кметове на общините от регионалното сдружение предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за изграждане на ново съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци най-малко три години преди изчерпване обема на депото за битови отпадъци или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията.

Община Брезник осъществява добро взаимодействие с НПО с интереси към екологичните проблеми.

➤ **Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда – обхват на дейност и статут**

- Третиране на отпадъците

Организираното сметосъбиране и сметоизвозване на територията на община Брезник.

- Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води

Водоснабдителната система на община Брезник е обособена като „Производствено-експлоатационно звено Брезник“ структура на оператора „В и К Перник“ ООД.

За целите на питейното водоснабдяване на някои от населените места (вкл. и общинския център се използват водите на язовир за питейно водоснабдяване „Красава-2“, който е с обем 3 мил.куб.м. От този основен водоизточник се осигурява питейна вода за гр. Брезник и селата Ноевци, Бегуновци, Велковци, Режанци, Бабица. Водата от този основен водоизточник преминава през ПСПВ Брезник. Тя е с капацитет 100л/сек.

От водоснабдителната група „Секирна –Брезник“ са водоснабдени селата Долна Секирна, Станьовци, Кошарево, Бегуновци, Гигинци, Непразненци, Ноевци, Велковци. Останалите селища са водоснабдени от местни водоизточници. Действащите каптажи на територията на община Брезник са около 100 броя.

Водоснабдителната система в общината разполага с изградена мрежа от помпени станции, които са общо 6 и са в землищата на селата Слаковци, Бърдо, Бабица, Бегуновци, Видрица и Сопица.

От общо 35 населени места с изградена водопроводна мрежа са 32 от тях. Само селата Гоз, Арзан, Озърновци са без централизирана водопроводна мрежа. Общата дължина на водопроводната мрежа в общината към 2012 г. е 323,7 км. По населени места с най-голяма по дължина вътрешноселищна водопроводна мрежа са гр. Брезник (53,16 км), с. Долна Секирна (35,66 км), Ноевци (18,53 км), Садовик (16,01 км). В по-голямата част от селата дължината на вътрешноселищната водопроводна мрежа е около 5-7 км. С най-малка мрежа са селата Брусник (1,7 км) и Душинци (2,83 км). Дължината на водопроводната мрежа до голяма степен е резултат от площта на населените места и изградения жилищен фонд.

С цел регулиране на подаваните водни количества питейни води водоснабдителната система на общината е осигурена с необходимия брой резервоари. Те са общо 44 с общ обем 5050 м³. В гр. Брезник има 3 резервоара, от които 2 са с обем по 1250 м³. Резервоари с обем 200 м³ има в с. Сопица, със 140 м³ – в с. Белковци, а в селата Долна Секирна, Станьовци,

Ноевци, Видрица и др. – водопроводните резервоари са с обем по 100 м³. Останалите резервоари са с обем до 50 м³.

Амортизираната водопроводна мрежа е причината за броя на аварията по нея. По данни на „ВиК Перник“ ООД средногодишният брой на аварията само в гр. Брезник е около 110, като пикът им е през 2007 г. (187 бр.), а най-малко са регистрирани през 2010 г. – 65. В останалите населени места аварията са по-малко на брой, като същия варира средно от 5-7 до 12-15. В някои села поради значителната амортизация на вътрешноселищната водопроводна мрежа аварията са с по-голяма честота. В селата Велковци, Кошарево, Долна Секирна и др. броят на аварията е в твърде широки граници – от 15-17 до 26-30 бр. годишно.

Изградена канализационна мрежа има само в гр. Брезник. Общата дължина е 17,3 км. Неизградената канализационна мрежа в града възлиза на 330 л.м. Няма изградена пречиствателна станция за отпадни води. Канализационните води са заустени в р. Конска.

Състоянието на изградената канализационна мрежа в гр. Брезник е сравнително добро. Има малки участъци, които подлежат на реконструкция, поради несъответствие на диаметрите. Относителният дял на обслужваното население на гр. Брезник е над 95%.

Липсата на канализационна мрежа в селата и липсата на изградени между селищни външни колектори и пречиствателни съоръжения за отпадъчните води е сериозен проблем за останалите жители на общината. В селата масово се използват септични ями, които отвеждат битово-фекалните води в почвата

Основните проблеми на ВиК сектора са свързани с:

- амортизираната водопроводна мрежа, която е причина за чести аварии, за чести спирания, неритмично водоподаване;
- големи загуби на питейна вода;
- недобро санитарно състояние и охрана на каптажите и резервоарите;
- Липса на пречиствателни станции и директно заустване на отпадните води в реката.

➤ **Озеленяване и чистота в населените места**

С Наредбата за обществения ред на територията на община Брезник са уредени условията и реда за опазване и поддържане чистотата на обществените места, задълженията и правата на гражданите и общинската администрация, с оглед осигуряване на здравословна жизнена среда.

Учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частни фирми, домсъветите на етажните собственици и гражданите имат задължения по отношение опазване на околната среда, за ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

Опазването, реконструкцията и обогатяването на зелената система на територията на общината се извършва от служители в дейност "Чистота". Дейността поддържа зелената система на територията на общината чрез засаждане на нови фиданки, сеч и саниране на стари и потенциално опасни дървета, създаване на нови насаждения, цветни петна и др.

3.3 Информирание на обществеността

➤ **Използвани подходи и механизми**

За целта са ангажирани компетентни в тази област длъжностни лица, които системно да работят за повишаване на екологичната култура и екологичното съзнание на по-голямата част от населението на общината. Като успешни първи стъпки на община Брезник в това отношение може да бъде оценено доброто взаимодействие с НПО с интереси към екологичните проблеми, съвместно с които се работи за разработването на проекти с екологична насоченост, в които активно участие взимат граждани, ученици, еко-клубове, фирми, бизнесмени.

Въпреки целенасочената и постоянна работа на общинската администрация, все още няма формирано правилно отношение на гражданите към опазването на околната среда, няма създадени съзнателни навици за управление на дейностите свързани с третиране на отпадъците.

Основните усилия при информирание и работа с обществеността, са насочени именно към промяна на нагласата и съзнанието на гражданите по отношение опазването на околната среда. На този етап се постигат все

още незначителни резултати, поради което се налага прилагането на принудителни и наказателни мерки.

4. Икономическо състояние

4.1 Промисленост

Благоприятните природно географски условия, потенциалните икономически и инвестиционни възможности, утвърдените социални и културни традиции, са предпоставка за устойчиво и балансирано развитие на общината. Основните цели са свързани с ефективно използване на наличните потенциали и предимства за:

- развитие на малки и средни предприятия;
- преодоляване на негативните процеси в селското стопанство;
- доизграждане на общинската инфраструктура;
- съхранение и експониране на културно-историческото наследство.

Съществуващата икономическа структура и динамиката на предвижданите изменения, не създават условия за нарушаване на екологичната характеристика в района.

➤ **Структуроопределящи отрасли**

Структуроопределящи видове промисленост за общината са:

- Хранително-вкусовата
- Селскостопанска
- Шивашката

Нараства броят на малките предприятия в областта на хранително-вкусовата промисленост - мандри, колбасарници и др.

➤ **Селско стопанство**

Земеделската земя в общината е в размер на 275 хил.дка. В структурата на обработваемите земи нивите заемат най-голям дял 71.2 % и са в размер 196 хил. дка. Статистиката показва, че обработваемата земя се усвоява едва на 30 %. Една от основните причини за това е голямата ѝ раздробеност, която не привлича инвеститорите. Животновъдството, като втори подотрасъл в аграрния сектор също е в продължителна криза. Броят на животните е намалял в пъти и понастоящем е сведен до: говеда 1245 броя, в т.ч. крави 933, биволи – 60 броя /в т.ч.биволици 38 броя/, овце – 2680 /в т.ч. овце-майки 2260 броя/, кози – 1080 броя /в т.ч. кози-майки 980

броя/ и др. Поземлените ресурси и природни условия в общината силно благоприятстват развитието на растениевъдство и животновъдство, но на този етап не се използват ефективно.

4.2 Инфраструктура

Пътища Общинската пътна мрежа е неразделна част от регионалната. Общата дължина на местните общински пътища е 118,6 км, като значителна част от тях свързват селища, разположени в планинската част на общината.

Таблица 7:Списък на общинските пътища на община Брезник

№ по ред	Утвърден № на пътя	Наименование на пътя	Дължина км.	от км до км
1	3	4	5	6
1	PER2001	/III-605, Батановци - Ноевци/ - мах. Пали лула-Велковци	1,9	0+000-1+900
2	PER2002	/III-605/ Ноевци - /III - 811/	2,9	0+000-2+900
3	PER2003	/III-8114/ Бегуновци - Непразненци /III-605/	2,6	0+000-2+600
4	PER2004	/III 605, Ноевци - Габров дол/ Гигинци – Кошарево - /III 8114/	3,4	0+000-3+400
5	PER2005	/III-8114/ Станьовци – Душинци – Граница община (Брезник - Трън) - Ерул	7,3	0+000-7+300
6	PER2006	/III - 8114, Брезник - Бегуновци/ - Режанци -Ребро - Гр. община (Брезник - Трън) - Лялинци /II - 63/	13,0	0+000-13+000
7	PER2011	/PER2006/ Режанци - Конска - Гърло	8,5	0+000-8+500
8	PER2015	/III-8114/ Станьовци - Ръждавец - Банице	4,2	0+000-4+200
9	PER2016	/III - 811/ Брезник - Ярославци - Завала	16,4	0+000-16+400
10	PER2019	/III-811, Брезник - п.к. Велковци/ - Слаковци	1,8	0+000-1+800
11	PER3007	/PER2006, Режанци - Брезнишки извор/ - Садовик	2,8	0+000-2+800
12	PER3008	/II - 63/ Брезник - Гоз	3,0	0+000-3+000
13	PER3009	/PER2006, Брезнишки извор - Ребро/ - Кривонос	4,1	0+000-4+100
14	PER3010	/II-63, Брезник - п.к. Конска/ - Видрица - /PER2011/	3,8	0+000-3+800
15	PER3012	/PER2016, Брезник - п.к. Ярославци/ - Красава -Озърновци	8,3	0+000-8+300
16	PER3013	/II-63, п.к. Гърло -Трън/ - Конска /PER2011/	2,3	0+000-2+300

17	PER3014	/II-63, Брезник - Трън/ - Ребро /PER2006/	3,2	0+000-3+200
18	PER3017	/PER2016, Брезник - п.к. Красава/ - Долно Романци - Горно Романци – PER2016	5,6	0+000-5+600
19	PER3018	/PER2016, Брезник - Завала/ - Ярославци	0,8	0+000-0+800
20	PER3020	/III-811, Брезник - п.к. Велковци/ - Сопица	1,7	0+000-1+700
21	PER3021	/PER2016, Брезник - Завала/ - Брусник	8,0	0+000-8+000
22	PER3022	/III -368, Бабица - Златуша/ - мах.Логатор	2,5	0+000-2+500
23	PER3023	/III - 811, Ракита - Брезник/ - Арзан - /PER3017/	0,8	0+000-0+800
24	PER3024	/II-63/ Брезник-местн."Бърдото"	2,4	0+000-2+400
25	PER3024	/III-8114/ Долна Секирна - мах.Бобово /PER2005/	3,0	0+000-3+000
26	PER3026	/PER2011, Конска - Гърло/ -Гърло - Муртинци - Билинци	4,3	0+000-4+300
			118,6	

Общото състояние на пътните настилки на местните общински пътища е добро. През селищата на общината преминават пътища от републиканската пътна мрежа, както следва:

Таблица 8

№ на пътя	Наименование на пътя/пътища втори и трети клас/
63	Перник – Брезник - Трън
605	Перник / Радомир / - Батановци – Пали Лула – Ноевци – Непразненци – Гигинци – Габров дол
638	Перник – Бабица – Божурище
811	Перник – Брезник – Арзан – Сливница
8114	Перник – Брезник – Бегуновци – Кошарево
8114	Станьовци – Долна Секирна – Горна Секирна

5. Финансови показатели

5.1 Бюджет

Общинския бюджет, като основен източник на финансиране на общинските дейности, е и инструмент за подпомагане на местното развитие и съществува тясна връзка по отношение на съставянето му и плана за стратегическо развитие.

През 2017 година в приход на бюджета на Община Брезник са постъпили общо **5 368 988 лева**. Приходите се делят на приходи с държавен характер и приходи с общински характер.

1. Приходите с държавен характер са в размер на 2 280 001 лв. и се формират от:

➤ Собствени средства за държавни дейности	1 900 лв.
➤ Целеви трансфери /субвенции/	2 082 365 лв.
➤ Целева субсидия за капиталови разходи	30 000 лв.
➤ Преходен остатък	174 425 лв.
➤ Плащания от сметки за средства от ЕС	- 8 689 лв.

2. Приходите с общински характер са в размер на 3 088 987 лв. и се формират от:

➤ Данъчни приходи	202 900 лв.
➤ Не данъчни приходи	867 700 лв.
➤ Обща изравнителна субсидия	520 300 лв.
➤ Зимно поддържане на пътища	204 100 лв.
➤ Целеви субсидии за капиталови разходи	639 200 лв.
➤ Предоставени трансфери	- 32 600 лв.
➤ Временни безлихвени заеми	- 50 000 лв.
➤ Преходен остатък	737 387 008 лв.

5.2 Приходи

Водещото и определящо при местните дейности, в т.ч. и екологията, са собствените приходи. Размера на приходите определя вида, обхвата и качеството на предоставяните местни услуги.

Основни източници на приходи в общинския бюджет, свързани с околната среда са:

- Приходи от такса „Битови отпадъци“;
- Средствата от наложени санкции от общинските актосъставители за нарушения по общинските наредби;

Ежегодно в бюджета на община Брезник се определят сумите за:

- такса за сметосъбиране и сметоизвозване;
- средства за закупуване и ремонт на съдове за сметосъбиране;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите и парковете в населените места, предназначени за обществено ползване;
- такса по обработка на сметища и обезвреждане на битови отпадъци в депото;
- поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депото за битови отпадъци, в.т.ч отчисления по чл.60 и чл.64 от Закона за управление на отпадъците.

До момента не съществува обвързаност между количеството на образуваните отпадъци в домакинствата и такса „битови отпадъци“. Обществото не е достатъчно мотивирано и насърчавано да събира отпадъците разделно. Липсват мерки, стимули и преференции за насърчаване на рециклирането. Няма зависимост между количеството на разделно събраните отпадъци и таксата “битови отпадъци”.

5.3 Разходи

Бюджетните разходи на общината са предназначени за задоволяване на социалните, образователните, благоустройствените, инфраструктурни и други потребности на населението в общината.

В разходите за извършването на територията на общината сметопочистване, се включват:

- разходи за сметосъбиране и сметоизвозване;
- разходи за осигуряване на съдове за съхраняване на битови отпадъци;

- разходи за Регионално депо Перник и др.;

5.4 Такси

Приходите от събираните такси за смет са недостатъчен източник за покриване на основните разходи по третиране на твърдите битови отпадъци.

Суми се събрат и от такси и глоби за нарушаване на Закона за управление на отпадъците и нарушаване на наредбите, приети на Общински съвет. Сумите се използват за мероприятията, предвидени по настоящата програма, както и по програмата за управление на отпадъците.

6. Демографски показатели

6.1 Население на общината

Към края на 2017 г. в община Брезник броят на населението по данни от текущата демографска статистика възлиза на 6292д. По този демографски показател община Брезник попада в категорията на много малките общини (с население до 10 хил. д.). Ретроспективният анализ на този показател (за изминалия 6 годишен период за който се отнасят официалните статистически данни) показва тенденция на намаляване на броя на населението на общината, която е характерна за почти всички общини в страната.

6.2 Миграция

През топлото полугодие се наблюдава, макар и минимално, нарастване на обитателите на селата за сметка на населението в гр. Брезник. Този процес трудно може да бъде анализиран и интерпретиран с помощта на статистически данни, тъй като не винаги временно пребиваващите са адресно регистрирани. Поради постоянно влошаващата се възрастова структура, селското население естествено намалява.

➤ **Образование и здравеопазване**

Разпределението на населението на общината по равнище на образованието е както следва:

- Население с висше образование – 7,4% от населението;
- Население със средно образование – 46,2%;
- Население с основно и по-ниско образование – 45,9%
- Неграмотни лица – 0,5%.

Здравеопазването е сложна социална система, чиято мисия е запазването и увеличаването на националния здравен потенциал, увеличаване годините продуктивен живот и повишаване чувството на здравна сигурност и нормално човешко щастие. Промяната в тази система често е обективна необходимост, обусловена от предизвикателствата, както на вътрешни и външни фактори, така и от глобализацията на здравните проблеми.

Едно от най-ефективно действащите звена в общината е ЦСМП - гр. Брезник. Без него би било невъзможно „24 часовото“ обслужване на населението от доболничната помощ. Болничната помощ се извършва от Многопрофилна болница за активно лечение /МБАЛ/ „Рахила Ангелова“ АД гр. Перник.

7. Социално – икономически показатели

➤ Социално-икономическо развитие на общината, на базата на устойчив икономически растеж и развитие на човешкия капитал може да бъде постигнато с прилагане на съвременни социални политики и комплексно развитие на региона, чрез:

➤ Стимулиране развитието на човешките ресурси, на основата на инвестиране в професионална квалификация и преквалификация, въвеждане на високи технологии и постигане на по-висока конкурентна способност;

➤ Оптимизиране на административните структури и укрепване на административния капацитет за изготвяне на качествени регионално значими проекти и тяхното управление;

- Улесняване на достъпа до информация, оптимизиране на административни услуги, развитие на електронната търговия;
- Насърчаване на съвместни инициативи между бизнеса, средните и средно професионалните училища и университетите от югозападния регион;
- Прилагане на енергоефективни технологии и мерки за енергийна ефективност;
- Възраждане на традициите и развитие на селското стопанство – овощарство, лозарство и зеленчукопроизводство;
- Изграждане на пазари на производителите и селскостопански тържища;
- Стимулиране на между общински партньорства и сътрудничество с други региони и общини от ЕС;
- Институционално укрепване на елементите на социалната инфраструктура: здравеопазване, образование, култура, социални домове;
- Подобряване на достъпа до здравеопазване и образование;
- Развитие на трансграничното сътрудничество – създаване и утвърждаване на партньорства, подобряване на инфраструктурата, съвместна дейност в сферата на икономиката, селско стопанство, образование, здравеопазване, спорт и др.

7.1 Средно-годишен доход

Обща характерна черта на икономиката на общината е сравнително бавното приспособяване към пазарните условия. Тази констатация се обосновава с последиците от икономическата криза, засегнала страна в периода след 2008 -2009 г. В анализирания период по-адаптивни към новите условия се оказаха някои отрасли от първичния сектор (подотрасъл „Растениевъдство“ от аграрния сектор), отрасли от третичния сектор – „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Хотелиерство и ресторантьорство“ и др.

7.2 Относителен дял на разходите

Основните насоки в дейността на Дирекция социално подпомагане - гр. Перник се покриват напълно с тези, заложи в държавната политика – спиране тенденцията на обедняване на населението в област Перник, отпадане на много от най - бедните хора от социално подпомагане и включването им в националните програми за трудова заетост, които се реализират на територията на областта. Целта е тези хора да бъдат част от активния обществен живот.

7.3 Заетост

Основната част от населението на гр. Брезник, както и населението на по-голямата част от селата, е заето в обслужващата сфера, строителство, транспорт и земеделие /сезонно/. Населението в по-малките села, което е главно в над трудоспособна възраст се занимава със земеделие-предимно зеленчукопроизводство и екстензивно животновъдство.

Хипотезите за развитие на община Брезник могат да бъдат направени след като се идентифицират силните и слабите страни на общината и се установи най-вероятната посока на промяна. От оценката на съществуващото състояние се налага изводът, че възможностите да преодолеем или сведем до минимум вътрешните слаби страни на общината ще изисква продължителен период от време.

Община Брезник има висока степен на силни страни и голям потенциал от външни възможности /перспективи/ за общината. Равнището на външните заплахи, които са пречка за развитието не е много високо, което предполага сравнително малък риск за реализация на програмата и изпълнение на стратегическите направления и специфични цели. Постигането на стратегическите цели ще се осъществи, чрез неутрализиране на неблагоприятното влияние на заплахите и слабите страни.

8.Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите /SWOT/

Таблица 13.

SWOT – АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Изгодно географско положение – близост до градски центрове от високо йерархично ниво;	1. Сравнително лошо състояние на съществуващата инженерна инфраструктура, необходимост от оптимизиране и реновиране
2. Разнообразни природни условия – климат, релеф и ресурси за развитие на селско, горско стопанство и туризъм.	2. Липса на мащабно конкурентноспособно селско стопанство
3. Наличие на полезни изкопаеми, надземни ресурси и минерални води.	3. Нисък относителен дял на поливните земеделски земи – задържащ фактор за отглеждане на интензивни земеделски култури;
4. Сравнително чиста околна среда, без големи промишлени замърсявания и наличие на защитени територии от национално значение	4. Липса на високотехнологични производства, иновации, конкурентноспособност
5. Сравнително добре развита инженерна инфраструктура и комуникации : - пътица; - водоснабдяване; - телефонизация - оптични кабели; - енергоснабдяване	5. Слабо структуриране на проблемите и неизвеждането им на всички нива, в т.ч. и на общинско. Недостатъчна всеобхватност и координираност при решаването им.
6. Богато културно-историческо наследство и традиции, определящи уникалната идентичност на региона. Добре развита мрежа от културни институции от местно, регионално и национално значение;	6. Наличие на замърсени терени и нерегламентирани сметища;
7. Устойчива мрежа от детски заведения и училища, съобразена с броя на децата и учениците в общината;	7. Неблагоприятна демографска структура и тенденции – намаляване и застаряване на населението, обезлюдяване на селските и гранични територии, висока миграция към столичния град и емиграция. Висок % на безработица.
8. Стабилна макро-икономическа среда за развитие на малки и средни предприятия и увеличаващ се дял на частния сектор;	8. Неразвита система за насърчаване на бизнеса и предприятията. Липса на условия за активизиране на личната инициатива и предприемачество, с цел приобщаване при решаване на проблеми от общинско значение;
8. Екологично съхранена територия на общината, с потенциали за развитие на биоземеделие и на еко-туризъм;	8. Липса на ПСОВ на гр. Брезник;
9. Добре организирана система на доболничното обслужване;	9. Субектите от социалната и здравната сфера не функционират в унисон със съвременните изисквания и потребности на населението;
Възможности	Заплахи
1. Наличие на международни и национални програми за стимулиране на развитието;	1. Задълбочаване на неблагоприятните демографски тенденции – миграция към столицата и емиграция;
2. Достъп до кредити, данъчни облекчения за бизнеса;	2. Ограничени общински финансови ресурси с инвестиционно предназначение
3. Въвеждане на иновации и високи технологии в бизнеса;	3. Влошаване условията за ефективни селскостопански дейности и понижаване на конкурентноспособността на съществуващите малки земеделски стопанства;
4. Използване на ресурси за решаване на проблемите свързани с опазване на околната среда, чрез изготвяне на проекти за финансиране;	4. Забавяне на рекултивацията на старото депо за битови отпадъци и изграждането на центъра за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци“;

5.Използване на нарастващия инвестиционен интерес на местни и чужди инвеститори за целите на икономическото развитие на общината;	5.Продължаващо негативно развитие на климатичните промени и рисковете свързани с това за аграрния сектор, осигуряване на питейна вода и др.;
6.Развитие на трансгранично сътрудничество със съседните страни във всички сфери на социално-икономическия живот;	6.Високи разходи за внедряване на екологосъобразни технологии;
7.Насърчаване на инвеститорския интерес за използване на минерално-суровинните източници на общината, при прилагане на строги екологични изисквания;	7.Намаляване възможностите за усвояване на ресурсите и потенциалите на общината поради намаляващия капацитет на човешкия ресурс;

9. Визия за околната среда на общината

Общинското ръководство на град Брезник работи сериозно за подобряване на икономическото, битово-социалното, културното и демографско състояние на жителите на града. Всички тези дейности са пряко или косвено свързани и с решаването на проблемите на околната среда. Община Брезник предоставя информация за предприеманите действия, предстоящи проекти, организира обществени обсъждания, открити сесии на Общински съвет на всички проекти, мероприятия и решения относно развитието на града и околната среда. Задължително е да се информира гражданството за екологичните мероприятия и да бъде привлечено по различни начини да прави предложения за решаване и се ангажира в изпълнението им. Визията за бъдещото развитие и състояние на Община Брезник е:

Брезник – община с чиста околна среда, благоприятен климат, съхранени природни и културно-исторически богатства – привлекателно място за туризъм, отдих и инвестиции

10.Цели на програмата

10.1.Генерални стратегически цели

На основата на тенденциите, очертани при анализа на средата и резултатите от SWOT анализа, са формулирани генералните стратегически цели на програмата. Всяка от генералните стратегически

цели формулира крайното желано състояние на нещата, т.е. състоянието на околната среда, в което искаме да живеят жителите на общината, състоянието, в което искаме да бъде природата с нейното видово разнообразие, както и състоянието на компонентите на околната среда. С оглед полагане на усилия за запазване на желаното състояние, генерални стратегически цели са формулирани и по отношение на областите и секторите, за които не са идентифицирани проблеми на фазата на анализа на средата.

Усилията в развитието на общината като цяло са насочени в следните основни направления:

- Развитие на комплексната инфраструктура
- Насърчаване на регионалната икономика и трансгранично сътрудничество
- Развитие на конкурентноспособно селско стопанство и преработвателна промишленост
- Социално развитие и човешки капитал
- Опазване и околна среда и ефективно управление на природните ресурси
- Развитие на туризъм

Генералните стратегически цели на общината по отношение на опазване и околната среда и ефективното управление на природните ресурси са следните:

- Усъвършенстване на системата за управление на ТБО;
- Опазване и поддържане на биоразнообразието на защитените територии в областта;
- Инвентаризация на нарушени терени и рисковите територии. Прилагане на мерки за предотвратяване увреждането на компоненти и фактори на околната среда;
- Използване на потенциала за развитие на биологично земеделие за производство на биологично чиста растителна и животинска продукция;
- Ефективно използване и управление на горските ресурси;

- Насърчаване използването на алтернативни източници на енергия;
- Ефективно използване и управление на водите;

11. Специфични стратегически цели

Специфичните стратегически цели (Таблица 14) са формулирани на основата на генералните стратегически цели. Те са стъпките за достигане на състоянието, определено с генералните цели и обхващат всички дейности, които предстои да бъдат извършени през определения за програмата период.

Таблица 14.

Специфични стратегически цели

Генерална цел 1. Усъвършенстване на системата за управление на ТБО		
Специфични цели	1.1	Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник;
	1.2	Въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците;
Генерална цел 2. Опазване и поддържане на биоразнообразието в защитените територии в областта		
Специфични цели	2.1.	Повишаване информираността на обществото по отношение на околната среда и природните ценности
	2.2.	Екологично възпитание и обучение на младежите
	2.3.	Оптимизиране управлението на защитените територии
Генерална цел 3. Инвентаризация на нарушени терени и рисковите територии. Прилагане на мерки за предотвратяване увреждането на компоненти и фактори на околната среда		
Специфични цели	3.1	Рекултивация на депото за ТБО;
	3.2	Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди;
	3.3	Прочистване на речните корита
	3.4	Подобряване на системите за мониторинг и контрол на околната среда
Генерална цел 4. Използване на потенциала за развитие на биологично земеделие за производство на биологично чиста растителна и животинска продукция		
Специфични	4.1.	Прилагане на европейски норми и стандарти за биоземеделие и екопродукция

цели	4.2.	Подпомагане създаването и функционирането на сертифициращи органи
	4.3.	Насърчаване на производителите
Генерална цел 5. Ефективно използване и управление на горските ресурси		
Специфични цели	5.1.	Провеждане на лесоустройствени мероприятия в областта и усъвършенстване контрола върху нерегламентираните сечи
	5.2.	Създаване на условия за въвеждане на екологосъобразни технологии в дърводобивната промишленост
Генерална цел 6. Насърчаване използването на алтернативни източници на енергия		
Специфични цели	6.1.	Решаване на проблема със замърсяването на атмосферния въздух от неорганизиран източници - главно от транспорта и от бита, през студеното полугодие
	6.2.	Намаляване на вредните емисии от автотранспорта, чрез въвеждане използването на екологично гориво и др. мерки
Генерална цел 7. Ефективно използване и управление на водите		
Специфични цели	7.1.	Изграждане на Пречиствателна станция отпадни води и цялостна канализационна мрежа за отпадни води. в гр. Брезник и населените места на общината. Намаляване загубите във водоснабдителната система.
	7.2.	Рехабилитация и реконструкция на В и К мрежа

12. Приоритети

Приоритизирането на целите показва към реализацията на кои от тях могат да бъдат насочени усилията в случаи на ограничени ресурси или на възможности за едновременно реализиране на всички избрани и посочени мерки и стратегии за постигане на специфичните цели.

Успешното изпълнение на програмата изисква ангажираност на целия персонал на общината. Отговорностите са свойствени не само на длъжността с функции по опазване на околната среда, а се поемат и от други сектори на общината, извън тези по околната среда.

По приоритет проблемите се подреждат с последователно вземане на решения по:

- *Финансово обезпечаване на дейностите;*
- *Рекултивация на депото за ТБО;*
- *Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник;*
- *Въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците;*
- *Обезвреждане на залежалите пестициди /около15 тона/ в с. Бегуновци;*

- Изграждане на Пречиствателна станция отпадни води и цялостна канализационна мрежа за отпадни води в гр. Брезник и всички населени места на общината.
- Рехабилитация и реконструкция на В и К мрежа в гр. Брезник и населените места на общината. Намаляване загубите във водоснабдителната система.
- Установяване на законосъобразно третиране на отпадъците и почистване на нерегламентираните сметища
- Засилен контрол по изпълнение на законовите и общински разпоредби;
- Информираност на цялото население;
- Привличане на учащите в процеса на формиране на екологична култура.
- Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране.

13. План за действие

Планът за действие е представен в табличен вид и посочва избраните мерки и стратегии за достигане на всички специфични цели. Към всяка стратегия са посочени конкретните задачи, които са необходими стъпки за цялостната реализация на стратегиите и мерките. За всяка задача е посочен краен срок за изпълнение, отговорни лица. Сроковете за изпълнение на стратегиите във времето са съобразени с възможността част от предвидените задачи да бъдат изпълнявани едновременно.

Таблица 15.: План за действие по опазване на околната среда

Стратегически цели	Задачи	Срок	Отговорни лица	Финансиране
1. Премахване на нерегламентираните сметници за ТБО и рекултивация на терените	Рекултивация на старото сметнице за ТБО	2018г.-2020г.	Кмет, Зам.-кмет Директор "ТСУ и ЕИ" Експ. "ЕХ и КД"	МОСВ - ПУДООС Отчисления по чл. 60 от ЗУО Собствени средства
	Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати с растителна защита - с.Бегуновци, Община Брезник			
	Почистване на нерегламентираните сметници по селата, които възникват непрекъснато.	постоянен		
	Организиране и провеждане на кампании за почистване			
2. Подобряване ефективността на дейностите по сметосъбиране (в т.ч. и разделно събиране), сметоизвозване и почистване територията на общината.	Изграждане на център за окончателно обезвреждане на строителни и инертни отпадъци за нуждите на община Брезник	2018г.-2020г	Кмет, Зам.-кмет Директор "ТСУ и ЕИ" Експ. "ЕХ и КД"	МОСВ - ПУДООС и друго външно финансиране или собствени средства
	Въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците;			
	Закупуване на нова съвременна техника за обслужване площадките за строителни и биоразградими отпадъци			
	Проучване възможността за сключване на договор с лицензирана фирма, която по съгласуван график да оповестява и събира опасните масово разпространени отпадъци от домакинствата в т.ч. лекарства с изтекъл срок на годност, живачни термометри и др.			
	Работата съвместно с другите общини за управление на регионалния център за третиране на неопасни отпадъци	Постоянен	Кмет, Зам.-кмет Директор "ТСУ и ЕИ" Експ. "ЕХ и КД"	Външно финансиране или собствени средства
	Проучване на възможностите за икономически изгодно сътрудничество с частни фирми в областта на управление на отпадъците			
	Организиране на информационни кампании свързани с управление на отпадъците и опазване на околната среда			
	Намаляване на количеството битови отпадъци за крайно третиране			

	<i>Ежедневен контрол по изпълнение на дейностите сметосъбиране, сметоизвозване и почистване на улици, тротоари и пешеходни зони</i>			
<i>3 Да се подобри управлението на водите и да се развие инфраструктурата за питейни и отпадъчни води</i>	<i>Почистване на реките на територията на община Брезник от битови отпадъци, наноси, храстовидна и дървесна растителност.</i>	<i>Постоянен.</i>	<i>Дирекция „ОСПО и ХД“ Експ. ”ЕХ и КД”</i>	<i>Външно финансиране или собствени средства</i>
	<i>Изграждане на ПСОВ</i>	<i>2018г.-2020г.</i>	<i>Кмет, Зам.-кмет</i>	
	<i>Проучване на възможностите за кандидатстване по проекти за ремонт на водопроводи и канализации</i>	<i>2018г.-2020г.</i>	<i>Кмет, Зам.-кмет Директор “ТСУ и ЕИ”</i>	
<i>4. Повишаване информираността на обществото по отношение на околната среда и природните ценности</i>	<i>Използване на местните медии за информиране на населението за всички дейности на общината, свързани с опазване на околната среда</i>	<i>Постоянен</i>	<i>Зам.-кмет Директор “ТСУ и ЕИ” Експ. ”ЕХ и КД”</i>	<i>Собствени средства</i>
	<i>Привличане на обществеността при почистване на площи за обществено ползване</i>			
	<i>Организиране на екологични срещи за дискутиране на въпроси, свързани с чистотата</i>			
<i>5. Екологично възпитание и обучение на младежите</i>	<i>Провеждане на срещи с екологични клубове, училища, детски градини, НПО по проблеми свързани с отпадъците и опазване на околната среда</i>	<i>Постоянен</i>	<i>Зам.-кмет Директор “ТСУ и ЕИ” Експ. ”ЕХ и КД”</i>	
<i>6. Оптимизиране управлението на защитените територии</i>	<i>Предотвратяване на неконтролирана паша на животни в горски и земеделски масиви и в зелените площи на град Брезник</i>	<i>Постоянен</i>	<i>Дирекция „ОСПО и ХД“ Експ. ”ЕХ и КД”</i>	
<i>7.Подобряване на системите за мониторинг и контрол на околната среда</i>	<i>Мониторинг на почистените депа</i>	<i>Постоянен</i>	<i>Директор “ТСУ и ЕИ” Експ. ”ЕХ и КД” Кметове и км.наместници</i>	<i>Собствени средства</i>
	<i>Изготвяне на предложения за промяна в нормативната уредба за управление на отпадъците на територията на община Брезник</i>	<i>Постоянен</i>	<i>Зам.-кмет Директор “ТСУ и ЕИ” Експ. ”ЕХ и КД”</i>	

<p>8. Решаване на проблема със замърсяването на атмосферния въздух - главно от бита, през студеното полугодие</p>	<p>Провеждане на проучвания и въвеждане използването на алтернативни източници на енергия за битовия сектор</p>	<p>2018г.-2020г.</p>	<p>Кмет, Зам.-кмет, Директор "ТСУ и ЕИ"</p>	<p>Външно финансиране или собствени средства</p>
---	---	----------------------	---	--

Забележка: Необходимите ресурси /финансови средства/ за изпълнение на програмата за опазване на околната среда не са конкретизирани като цифра, поради дългосрочността на периода на действие на програмата и невъзможността за прогнозиране на цените на плануваните съоръжения и услуги.

14. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Постигането на целите за екологосъобразно управление в Община Брезник е възможно чрез усъвършенстване на изградената до момента схема на действие и внедряване на нови технологии и организационни подходи.

За да се постигне желаният успех за създаване на цялостна съвременна система за опазване на околната среда, преди всичко трябва да се създаде необходимата организационна структура..

Следващата стъпка е засилване на контрола от страна на компетентните лица и строго изискване за спазването на разпоредбите на законовата уредба.

Особено важен момент за постигане на желаните положителни резултати е информираността на цялото население, тъй като в процеса на дейностите по опазване на околната среда на практика участва всеки жител на общината.

15. Отговорни лица

Отговорни длъжностни лица за координация по изпълнението на програмата на община Брезник са: експерта по „Екология хигиенизиране и комунална дейност”, Главния архитект, ресорен заместник кмет, Директор териториално селищно устройство и евроинтеграция.

Със Заповеди на кмета на община Брезник, на основание чл. 44 ал. 2 от ЗМСМА са определени длъжностните лица, които имат право да установяват нарушения, а именно:

- еколога на Общината;*
- кмета и кметските наместници на населените места в община Брезник;*

Контролната дейност по опазване на околната среда се извършва от определените със Заповеди на кмета длъжностни лица. Компетенциите на тези длъжностни лица са съгласно нормативната уредба. Със ЗООС и ЗУО се разшириха правата на кметовете за извършване на контролни функции. Упълномощените длъжностни лица водят превантивна политика за

недопускане на големи отклонения от правилната организация за дейностите по опазване на околната среда.

16. Отчетност

➤ Комисия за отчет и взимане на решения по отношение на възникнали проблеми

Общинската програма за опазване на околната среда се приема от общинския съвет, който контролира изпълнението ѝ. В изпълнение на задълженията си по ЗООС кметът на общината ежегодно ще внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализиране. При разработването, допълването и актуализирането на програмите ще се привличат и представители на не правителствени организации, на фирми и на браншови организации.

➤ Схема за следене на напредъка на изпълнение на програмата

Отговорните лица за наблюдение изпълнението на задачите, периодично информират и предлагат решения или на обсъждане, възникналите съществени проблеми при изпълнение на дадена задача или изоставане от графика.

➤ Периодичност на актуализация на програмата и отчета за изпълнението и пред Общинския съвет

Програмата за опазване на околната среда на община Брезник е приета за срок на действие 5 /пет/ години. Като динамичен и отворен документ, тя ще бъде периодично допълвана съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други фактори със стратегическо значение.

Приложение към програмата

Към Общинската програма за опазване на околната среда на община Брезник е приложена - Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на община Брезник.

Източници на информация

- *Министерство на околната среда и водите;*
- *Изпълнителна агенция по околна среда;*
- *Регионални инспекции по околната среда и водите;*
- *Национален статистически институт;*
- *Закон за опазване на околната среда;*
- *Закон за управление на отпадъците;*
- *Закон за защитените територии;*
- *Закон за биологичното разнообразие;*
- *Национален план за управление на отпадъците 2014-2020г.;*
- *Областна стратегия за развитие на област Перник за периода 2014-2020 г.;*
- *Общински план за развитие 2014-2020 г. на Община Брезник;*
- *Под нормативни актове свързани с опазване на околната среда.*